

บทที่ ๓

การแบ่งเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับประเทศใกล้เคียง

ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของแหลมอินโดจีน มีอาณาบริเวณที่เป็นชายฝั่งทะเลทั้งทางคาบสมุทรอันดามันและทางคาบสมุทรไทยกับทะเลจีนใต้ คิดเป็นความยาวประมาณ ๒,๐๐๐ ไมล์ ข้อที่ใดเปรียบสำหรับประเทศไทยก็คือ มีส่วนของแผ่นดินทางภาคใต้ที่ยื่นเข้าไปในทะเล ทำให้ครอบครองบริเวณชายฝั่งทะเลมากขึ้น กล่าวคือทำให้ประเทศไทยมีสิทธิในทะเลทั้งทางฝั่งตะวันออกและทางฝั่งตะวันตก แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ประเทศไทยถูกล้อมรอบด้วยประเทศอื่น ๆ ทำให้การครอบครองอาณาเขตทางทะเลของไทยถูกจำกัดขอบเขตลง และต้องแบ่งสรรปันส่วนกับประเทศเหล่านั้น ซึ่งมีสิทธิในทะเลบริเวณเดียวกัน ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

โดยที่ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลอยู่สองด้านดังกล่าวแล้ว การแบ่งเขตทางทะเลกับประเทศใกล้เคียง จึงได้แยกกระทำเป็น ๒ ฝั่งคือ

๑. การแบ่งเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับประเทศใกล้เคียงในทะเลอันดามันและช่องแคบมะละกาตอนเหนือ

๒. การแบ่งเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับประเทศใกล้เคียงในอ่าวไทยและทะเลจีนใต้

๑. การแบ่งเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับประเทศใกล้เคียงในทะเลอันดามันและช่องแคบมะละกาตอนเหนือ

ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งมีบริเวณติดกับทะเลอันดามันและช่องแคบมะละกาตอนเหนือ มีลักษณะชายฝั่งเว้าแหว่งมาก ทั้งนี้เพราะมีภูเขาอยู่ติดฝั่งทะเล และตามลักษณะของฝั่งทะเลที่ขุด

ลงจนน่ายอมรับเป็นเช่นนี้ ซึ่งอาจพิสูจน์ได้จากรูปร่างของปากน้ำกระบุรี ที่มีลักษณะคล้ายตัววีในภาษาอังกฤษ ใกล้กับฝั่งตะวันตกนี้ มีเกาะอยู่เป็นจำนวนมาก ที่ใหญ่ที่สุดคือเกาะภูเก็ต

ประเทศใกล้เคียงที่มีสิทธิร่วมกันในทะเลอันดามันและทะเลบริเวณของแควมละกาตอนเหนือ ได้แก่ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย อินเดี๋ยและพม่า

สำหรับทะเลในบริเวณดังกล่าวนี้ ประเทศไทยได้ทำความตกลงแบ่งเขตทางทะเลกับอินโดนีเซียและมาเลเซียไปแล้วหลายตอนด้วยกัน แต่กับพม่าและอินเดี๋ย ยังอยู่ในระหว่างเตรียมการและทาบทามอยู่

การแบ่งเขตทางทะเลเท่าที่ไ้กระทำให้ไปแล้วมีดังนี้คือ

๑.๑ การกำหนดจุดรวมในการแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย

โดยที่บริเวณทะเลอันดามันตอนใต้และช่องแควมละกาตอนเหนือ นอกจากประเทศไทยแล้ว ยังมีประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียที่มีสิทธิในไหล่ทวีปบริเวณนี้ ฉะนั้น จึงยอมเป็นการสะดวกแก่การที่จะแบ่งเขตกันต่อไป หากประเทศทั้งสามจะได้เปิดการเจรจาพร้อมกัน เพื่อกำหนดจุดแบ่งเขตไหล่ทวีปร่วมกัน (common point) ทั้งนี้เพราะจุดรวมดังกล่าวมีประโยชน์ดังนี้คือ

ก. เป็นจุดที่ไทยและมาเลเซียจะลากเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปต่อไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเชื่อมจุดกึ่งกลางระหว่างเกาะตะรุเตาของไทยกับเกาะลังกาวิของมาเลเซีย ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วตามสนธิสัญญาปักปันเขตแดนไทย-มาเลเซีย ปี ค.ศ. ๑๙๐๕

ข. เป็นจุดเริ่มต้นที่ไทยและอินโดนีเซียจะทำการลากเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างกันต่อไป

ค. เป็นจุดสุดท้ายของเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างอินโดนีเซียกับมาเลเซียในช่องแคบมะละกาทอนเหนือ

ด้วยเหตุนี้ การประชุมสามฝ่ายระหว่างคณะผู้แทนไทยมาเลเซียและอินโดนีเซียเป็นครั้งแรก จึงได้มีขึ้นที่กรุงเทพฯ ในระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๓ เพื่อเจรจากำหนดจุดรวมสามประเทศดังกล่าว

ผลของการเจรจาปรากฏว่า ทั้งสามฝ่ายได้บรรลุถึงความตกลงในการกำหนดจุดรวมดังกล่าว ณ ละติจูดที่ ๕° - ๕๗.๐' เหนือ และลองจิจูดที่ ๙๘° - ๐๑.๕' ตะวันออก

หัวหน้าคณะผู้แทนทั้งสามฝ่ายได้ลงนามใน "บันทึกความเข้าใจซึ่งได้ตกลงกันในการประชุมสามฝ่ายวาทะไหล่ทวีประหว่างประเทศไทยอินโดนีเซียและมาเลเซีย" (Memorandum of Understanding agreed upon at the Tripartite Meeting on Continental Shelf between Thailand, Indonesia and Malaysia) ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๓ (ค.ศ. ๑๙๗๐)

ต่อมา มีการประชุมสามฝ่ายครั้งที่สอง เพื่อพิจารณาลงนามความตกลงอย่างสมบูรณ์แบบเกี่ยวกับจุดรวมของเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสามตามที่กล่าวมาข้างต้น รวมทั้งเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปบางตอนที่ลากออกจากจุดรวมดังกล่าว ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างไทย-อินโดนีเซีย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย และไทย-มาเลเซีย ซึ่งได้กระทำขึ้นภายหลัง โดยหัวหน้าคณะผู้แทนของประเทศทั้งสามได้ลงนามในความตกลง เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑)

ความตกลงนี้เรียกว่า "ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และรัฐบาลมาเลเซีย ว่าด้วยการแบ่ง เขตไหล่ทวีป ในตอนเหนือของช่องแคบมะละกา" (Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand, the Government of the Republic of Indonesia and the Government of Malaysia relating to the Delimitation of the Continental Shelf Boundaries in the Northern Part of the Straits of Malacca) (คู่มือสารประกอบเลขที่ ๑๑ ในภาคผนวก)

มาเลเซียขอแก้ไขจุดรวม

ต่อมาในการประชุมที่กรุงเทพฯ เพื่อเจรจาแบ่งเขตทะเลอาณาเขต และเขตไหล่ทวีประหว่างไทยกับมาเลเซีย เมื่อวันที่ ๔ - ๕ กันยายน ๒๕๑๕ หัวหน้าคณะผู้แทนมาเลเซียแถลงว่า ใ้รับคำสั่งจากรัฐบาลของตนให้ยื่นคำขอต่อฝ่ายไทยให้พิจารณาเลื่อนจุดรวมสามฝ่ายระหว่างไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย ซึ่งได้ลงนามในความตกลงแล้วนั้น จากตำแหน่งเดิมที่ได้ตกลงกันไว้ ณ ละติจูดที่ ๕° - ๕๗.๐' เหนือ ลองจิจูด ๙๘° - ๐๑.๕' ตะวันออกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ สู่อำเภอใหม่ ณ ละติจูด ๖° - ๑๘.๐' เหนือ ลองจิจูด ๙๕° - ๐๖.๗' ตะวันออก

เรื่องนี้ ฝ่ายไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่ควรยินยอมให้แก้ไขตำแหน่งของจุดรวมทั้งกล่าวตามคำขอของรัฐบาลมาเลเซีย ด้วยเหตุผลพอสรุปได้ดังนี้คือ

ก. เส้นแบ่งเขตที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้แต่เดิมนั้น เป็นเส้นที่ยุติธรรมและถูกต้องอยู่แล้ว เพราะได้กำหนดขึ้นบนมูลฐานแห่งกฎหมายระหว่างประเทศ

ข. ข้อเสนอใหม่ขอมาเลเซียจะยังผลให้ประเทศไทยต้องเสียเนื้อที่ไหลทวีปเป็นการให้เปล่าแก่มาลเลเซีย ประมาณ ๓,๔๓๐ ตารางกิโลเมตร บริเวณไหลทวีปดังกล่าวนี้ยึดติดกับบริเวณไหลทวีปของอินโดนีเซีย ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจเป็นแหล่งที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ

ค. รัฐบาลมาเลเซียอ้างเหตุผลสนับสนุนคำขอของตนว่าเป็นการทดแทนการที่ฝ่ายไทยได้เคยขอปรับเส้นแบ่งทะเลอาณาเขตในบริเวณทะเลอันดามัน แต่เหตุผลข้อนี้ไม่อาจรับฟังได้ เพราะฝ่ายไทยขอปรับแต่เพียงเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขต โดยได้กล่าวว่าย่าจนฝ่ายมาเลเซียเข้าใจได้คือว่า จะไม่มีผลกระทบกระเทือนเส้นแบ่งเขตไหลทวีปตามที่ใดตกลงกันไว้แต่อย่างใด ประกอบกับฝ่ายไทยได้เสนอให้ปรับเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขตก่อนที่จะได้มีการลงนามในความตกลงระดับรัฐบาล และฝ่ายมาเลเซียก็โดยยอมรับข้อเสนอของไทย โดยมีโดยกการปรับเส้นแบ่งเขตไหลทวีปที่ตนกำลังขอยุขณนี้มาเป็นสิ่งต่อรอง แมว่าการปรับเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขตในครั้งนั้นจะยังผลให้ฝ่ายไทยได้รับบริเวณทะเลอาณาเขตที่เพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๕๐ ตารางกิโลเมตรก็ตาม แต่ก็มีอาจเปรียบเทียบกับเนื้อที่ถึง ๓,๔๓๐ ตารางกิโลเมตรที่ฝ่ายมาเลเซียขอมาครั้งนี้ได้

เมื่อฝ่ายไทยปฏิเสธไม่ยอมให้มาเลเซียแก้ไขจุดรวมดังกล่าว ปัญหาการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงจุดรวมจึงได้ยุติไป และในที่สุด ประเทศไทยก็ความตกลงแบ่งเขตไหลทวีปทั้งสามประเทศ ซึ่งมีไทย-อินโดนีเซีย-มาเลเซีย ก็ได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันสารกัน ในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๖ (ค.ศ. ๑๙๗๓) ทำให้ความตกลงในเรื่องนี้มีผลบังคับใช้โดยสมบูรณ์ระหว่างประเทศทั้งสามตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา

๑.๒ การแบ่งอาณาเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทย กับอินโดนีเซีย

หลังจากที่ประเทศไทย อินโดนีเซียกับมาเลเซียได้ตกลงกำหนดจุดรวมในการแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสามขึ้นแล้ว ไทยกับอินโดนีเซียก็ได้เจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปกันในบริเวณทะเลอันดามันและในช่องแคบมะละกาตอนเหนือ หลายครั้งด้วยกันดังนี้

๑.๒.๑ การเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปในระดับน้ำลึก ไม่เกิน ๒๐๐ เมตร

ในระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ เมษายน ๒๕๑๔ ไทยกับอินโดนีเซียได้มีการประชุมสองฝ่ายเป็นครั้งแรกที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย เพื่อกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-อินโดนีเซีย ต่อจากจุดรวมสามประเทศ ซึ่งได้กำหนดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๓ ที่กรุงเทพฯ ดังกล่าวแล้ว

อย่างไรก็ตาม เมื่อครั้งประชุมสามฝ่ายที่กรุงเทพฯ คณะผู้แทนอินโดนีเซียได้เสนอให้ลากเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างประเทศไทยกับอินโดนีเซีย โดยใช้วิธีลากเส้นมีระยะต่อจากจุดรวมดังกล่าว แต่ฝ่ายไทยไม่ยอมรับด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. อินโดนีเซียมิได้เป็นภาคีสัญญากรลงเงินว่า ว่าด้วยไหล่ทวีป จึงมีอำนาจอ้างข้อ ๖ แห่งอนุสัญญาฉบับนั้นได้

๒. ศาลโลกได้มีคำพิพากษาในคดี "North Sea Continental Shelf" เมื่อต้นปี ค.ศ. ๑๙๖๘ ว่าจะกฎหมายระหว่างประเทศไม่บังคับให้ใช้วิธีลากเส้นมีระยะ แต่ประการใด แต่ระบุให้เจรจาทำความเข้าใจกันโดยพิจารณาและคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของอาทิเช่น

ก. โครงสร้างทางกายภาพและทางธรณีวิทยาของไหล่ทวีป

ข. อัตราส่วนอันสมควรระหว่างความยาวของแนวชายฝั่งทะเลแต่ละประเทศ กับจำนวนเนื้อที่ของไหล่ทวีปที่ตกเป็นสิทธิของประเทศนั้น

๓. การลากเส้นมีระยะตามขอเสนอของอินโดนีเซีย จะเป็นประโยชน์แก่อินโดนีเซียฝ่ายเดียว เพราะจะทำให้อินโดนีเซียได้รับส่วนแบ่งในพื้นที่ไหล่ทวีป เกือบเท่า ๆ กับประเทศไทย ทั้งนี้ยอมขัดต่อหลักการที่ศาลโลกกำหนดไว้ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาปัจจัยที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๒ ก. และ ๒ ข. จะเป็นที่ประจักษ์ว่า ประเทศไทยควรมีสิทธิเรียกร้องพื้นที่ไหล่ทวีปไต่มาากกว่าประเทศอินโดนีเซีย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การลากเส้นมีระยะจะเป็นการลวงลำเขามาในบริเวณไหล่ทวีป ซึ่งตามหลักการแล้วควรตกอยู่ใต้อธิปไตยของประเทศไทย

บริเวณไหล่ทวีปที่เป็นปัญหานี้ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ตารางกิโลเมตร ฝ่ายไทยได้เสนอให้มีการประนีประนอมโดยแบ่งพื้นที่นี้ออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ให้อินโดนีเซียส่วนหนึ่ง และไทยส่วนหนึ่ง แต่ฝ่ายอินโดนีเซียยังเห็นว่าไม่อาจยอมรับขอเสนอของไทยได้ เรื่องนี้จึงยุติเพียงเท่านี้ และทั้งสองฝ่ายตกลงกันว่า จะไต่เจรจาเรื่องนี้ในการประชุมคราวหน้า

ในการเจรจาที่กรุงจาการ์ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ เมษายน ๒๕๑๔ ครั้งนี้ ทั้งไทยและอินโดนีเซียต่างฝ่ายต่างเสนอเส้นแบ่งเขตที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ในลักษณะต่าง ๆ กัน ในที่สุดคณะผู้แทนอินโดนีเซียก็ตกลงยอมรับเส้นแบ่งเขตที่ฝ่ายไทยเป็นผู้เสนอให้พิจารณา เส้นดังกล่าวประกอบด้วยเส้นตรง ๒ เส้น ซึ่งเชื่อมโยงจุด ๓ จุดดังนี้

จุดที่หนึ่ง คือจุดรวมสามประเทศที่ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย
ได้กำหนดไว้แล้ว ณ ลีติจุก $05^{\circ}-59.0$ เหนือ ลองจิจุก $92^{\circ}-09.5$ ตะวันออก

จุดที่สอง เป็นจุดกึ่งกลางระหว่าง "Diamond Point" บนเกาะ
สุมาตรา กับเกาะราชานอยของไทย ณ ละติจุก $06^{\circ}-29.2$ เหนือ
ลองจิจุก $97^{\circ}-54.0$ ตะวันออก จุดนี้ตั้งอยู่ในขอบเขตระดับน้ำลึก
ไม่เกิน ๒๐๐ เมตร

จุดที่สาม กำหนดขึ้นโดยอาศัยหลักเส้นมัธยะระหว่างเกาะ
ราชานอยของไทย กับ "Pedir Point" บนตัวเกาะใหญ่สุมาตรา และ
จุดนอกสุดของเกาะ "Pulo Wes" ณ ละติจุก $07^{\circ}-05.2$ เหนือ
ลองจิจุก $96^{\circ}-36.5$ ตะวันออก และตั้งอยู่ในระดับน้ำลึกเกิน ๒๐๐ เมตร

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งการตกลงนี้ หัวหน้าคณะผู้แทนทั้งสองได้
ลงนามในบันทึกความเข้าใจ ซึ่งระบุที่ตั้งของจุดดังกล่าว พร้อมกับแผนที่
ต่อท้าย ซึ่งแสดงเส้นแบ่งเขตที่ลากเชื่อมจุดทั้งสามนั้น เมื่อวันที่ ๒๕
เมษายน ๒๕๑๔

การกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปในลักษณะที่กล่าวข้างต้นนี้ มี
ความหมายและผลสะท้อนดังนี้

๑. เป็นการกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีป เฉพาะส่วนหนึ่ง
เท่านั้น (partial boundary delimitation) การกำหนดเส้นแบ่งเขต
ให้สมบูรณ์ ต่อจากจุดสิ้นสุดของเส้นที่ใดตกลงกันในการประชุมครั้งนี้ จำ
ต้องมีประเทศอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเจรจาทำความเข้าใจ เพราะหมู่เกาะ
อันดามันและหมู่เกาะนิโคบาร์ของอินเดียนมีไหล่ทวีปประชิดอยู่

๒. ในการตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีปครั้งนี้ ทั้งฝ่ายไทยและอินโดนีเซีย
ต่างมิได้ยึดถือหรือปฏิบัติตามหลักการลากเส้นมัธยะอย่างเคร่งครัด ตามนัย
ข้อ ๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยไหล่ทวีป ปี ค.ศ. ๑๙๕๘ ซึ่งยอมเป็นประโยชน์
แก่ฝ่ายไทย ๒ ประการคือ

๒.๑ ทำให้ประเทศไทยได้รับส่วนแบ่งไหล่ทวีปมากกว่า ส่วนแบ่งที่จะได้รับตามหลักการลากเส้นมีชยะอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะ เนื้อที่ที่ฝ่ายไทยได้รับเพิ่มขึ้น เป็นบริเวณที่อยู่ในระดับน้ำลึกไม่เกิน ๒๐๐ เมตร จึงง่ายแก่การสำรวจและแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๒ เป็นเหตุผลสนับสนุนข้อปฏิเสธของไทยที่จะไม่ยอม กำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น ตามหลักเส้นมีชยะ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในกรณีของประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นภาคีอนุสัญญากรุงเจนีวา ร่วมกับไทย การใช้วิธีลากเส้นมีชยะจะทำให้ฝ่ายไทย เสียเปรียบเป็นอย่างมาก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หากฝ่ายไทยยอมรับวิธี ลากเส้นมีชยะตามที่อินโดนีเซียเสนอมาแล้ว ก็จะเป็นตัวอย่าง ซึ่งประเทศ กัมพูชาจะฉวยโอกาสหยิบยกขึ้นมาอ้างอิง เพื่อเป็นหลักฐานผูกมัดประเทศไทย ให้ยอมรับหลักการเดียวกันนี้ ในการกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-กัมพูชา

๓. การกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปต้อออกไปจากระดับน้ำลึก ๒๐๐ เมตร ก็เท่ากับเป็นการกำหนดท่าทีของไทย ในปัญหาสำคัญยิ่งที่กำลัง ตกเถียงกันอยู่ปัจจุบันนี้ว่าควรจำกัดขอบเขตไหล่ทวีปของรัฐชายฝั่งเพียงใด ทั้งนี้ ย่อมจะมีผลกระทบกระเทือนนโยบายของประเทศเกี่ยวกับเรื่องนี้ ใน การประชุมระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาแก้ไขกฎหมายทะเล และระบบ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยไหล่ทวีปและบริเวณก้นสมุทร ซึ่ง สหประชาชาติกำลังจัดให้มีการประชุมอยู่ในขณะนี้

การลงนามในความตกลง

ประเทศไทยกับอินโดนีเซีย ได้ประชุมกันอีกครั้งหนึ่ง ระหว่าง วันที่ ๑๖ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑) ที่กรุงเทพฯ ครั้งนี้ เป็นการพิจารณาเพื่อลงนามความตกลงอย่างสมบูรณ์แบบเกี่ยวกับเส้นแบ่งเขต ไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสอง ตามที่ไต่ถามบันทึกความเข้าใจไว้ เมื่อวันที่

๒๕ เมษายน ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑) ที่กรุงจาการ์ตา ความตกลงนี้ เรียกว่า "ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียว่าด้วยการแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสองในคอนเทินือของช่องแคบมะละกาและในทะเลอันดามัน"

(Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Republic of Indonesia relating to the Delimitation of a Continental Shelf Boundary between the two Countries in the Northern Part of the Straits of Malacca and in the Andaman Sea) (คู่มือสารประกอบหมายเลข ๑๒ ใน ภาคผนวก)

ร่างความตกลงนี้ อินโดนีเซียเป็นฝ่ายเสนอให้ไทยพิจารณา ฝ่ายไทยเห็นว่ายอมรับได้ในหลักการ เพราะมีเนื้อหาและสาระสำคัญ เช่นเดียวกับความตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีป ซึ่งประเทศอื่น ๆ หลายประเทศได้เคยทำกันไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม ฝ่ายไทยได้เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำบางตอน เพื่อความเหมาะสม โดยเฉพาะชื่อ อารัมภบท และขอ ๑ วรรค ๑ ของความตกลง ซึ่งฝ่ายอินโดนีเซียใช้คำว่า "continental shelf and seabed boundaries" แต่ฝ่ายไทยเสนอให้ตัดคำว่า "seabed" ออกเสีย โดยให้เหตุผลว่า การใช้คำว่า "continental shelf" กับ "seabed" ควบคู่กันไปนั้น จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้นได้ว่า พื้นมหาสมุทรในบริเวณที่มีการแบ่งเขตกันนั้น บางส่วนเป็นไหล่ทวีป ซึ่งเป็นของรัฐชายฝั่ง แต่บางส่วนเป็นบริเวณซึ่งอยู่นอกเขตอำนาจของรัฐชายฝั่ง ทั้งนี้จะคู่เป็นการขัดคอมติของนานาประเทศ ซึ่งไทยยึดถือว่า รัฐชายฝั่งมีอำนาจเหนือพื้นสมุทร เฉพาะส่วนที่เป็นไหล่ทวีป เท่านั้น ในเมื่ออินโดนีเซียและไทย ได้ตกลงใจกำหนดเส้นแบ่งเขตออกไปในบริเวณที่มีระดับน้ำลึกเกินกว่า ๒๐๐ เมตรแล้ว ก็สมควรที่จะอ้างว่า บริเวณดังกล่าวเป็นไหล่ทวีปด้วย ทั้งนี้ สามารถอ้างเหตุผลได้ ๒ ประการคือ

ประการแรก บริเวณดังกล่าว แมว่าจะอยู่ในระดับน้ำลึกเกิน ๒๐๐ เมตรก็ตาม ยังคงมีสภาพเป็นไหลทวีปอยู่ตามลักษณะทางกายภาพวิทยา และ

ประการที่สอง อนุสัญญากรุงเจนีวาฯ ก็มีได้จำกัดขอบเขตไหลทวีปเพียงแคระดับน้ำลึก ๒๐๐ เมตร แต่ยอมให้ขยายออกไปได้ลึกกว่านั้น ถ้าหากความลึกของน้ำยังไม่เกินขีดความสามารถที่จะแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณที่เกี่ยวข้อง

ภายหลังที่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงร่างความตกลงฯ แล้ว หัวหน้าคณะผู้แทนของแต่ละประเทศก็ได้ลงนามในความตกลงนี้ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑)

การแลกเปลี่ยนสัตยาบันสารสำหรับความตกลงฯ

ประเทศไทยและอินโดนีเซียได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันสารกันเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๑๖ (ค.ศ. ๑๙๗๓) จึงทำให้ความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่แลกเปลี่ยนสัตยาบันสารเป็นต้นไป

๑.๒.๒ การเจรจาแบ่งเขตไหลทวีปในระดับน้ำลึกเกิน ๒๐๐ เมตร

การเจรจาครั้งแรก

การเจรจาได้จัดให้มีขึ้นที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ ๒๕ ถึง ๒๘ กันยายน ๒๕๑๖ (ค.ศ. ๑๙๗๓) ผลการเจรจาปรากฏว่ายังคงตกลงกันในขั้นสุดท้ายไม่ได้ เหตุที่ตกลงกันไม่ได้ ก็เพราะฝ่ายอินโดนีเซียยืนยันที่จะใช้หลักเส้นมัธยะ (median line) ซึ่งวัดจากเกาะนอกสุดของแต่ละฝ่าย โคแก่เส้นตรง ABCD (ดูเอกสารประกอบหมายเลข ๑๓ ในภาคผนวก) ฝ่ายไทยไม่ยอมรับ เพราะเป็นการเสียเปรียบกันมาก

และเสนอให้ใช้หลักภูมิศาสตร์ทางทะเล อันแสดงว่าเนื้อที่พื้นทะเลส่วนใหญ่
 คอเนื่องจากผืนแผ่นดินฝั่งไทย ซึ่งฝ่ายอินโดนีเซียก็ยินยอมรับเช่นกัน เพื่อ
 เป็นการประนีประนอม ฝ่ายไทยได้ขยับเส้นแบ่งที่เสนอซีกเข้ามาทางฝั่ง
 ไทยอีก แต่ฝ่ายอินโดนีเซียยังไม่ยอมรับ หลังจากที่ต่อรองกันอยู่เป็นเวลายาวนาน
 ฝ่ายอินโดนีเซียเสนอว่าให้ลากเส้นมัธยะคั้งกลางไปเพียงครึ่งทาง
 ถึงจุด C (เส้นตรง ABC) แล้วจากจุด C ลากเส้นตรง CH ตั้งฉากกับแนว
 ผิวโลกของภูมิศาสตร์กลางทะเลก้นคามัน (เส้นเฉียงซึ่งลากจากส่วน
 บนของแผนที่ลงมาสู่จุด E ตามที่ปรากฏในแผนที่) ฝ่ายไทยไม่ยอมรับ
 และเสนอเส้นแบ่งใหม่ให้ฝ่ายอินโดนีเซียเลือกอีก ๒ เส้นคือ

๑. คอเส้นตรงจากจุด A ซึ่งเป็นจุดที่แบ่งไว้เดิม ไปในทิศทาง
 เดียวกัน จนไปจุดเส้นแนวผิวโลกของภูมิศาสตร์นา ที่จุด K (โคแกเส้นตรง AK)

๒. ลากเส้นมัธยะไปจนถึงจุดกึ่งกลางของเส้นที่จุด C ตามที่
 ฝ่ายอินโดนีเซียเสนอในชั้นแรก แล้วหักเบนขนานไปกับเส้นละติจูด จนจุดเส้น
 แนวผิวโลกของภูมิศาสตร์นา ที่จุด G (โคแกเส้นตรง AC, CG)

แต่ฝ่ายอินโดนีเซียไม่ยอมรับเส้นแบ่งที่ฝ่ายไทยเสนอทั้งสองเส้น
 การเจรจาจึงยุติอยู่เพียงเท่านั้น และทั้งสองฝ่ายตกลงกันว่าจะมีการเจรจา
 เรื่องนี้ต่อไปอีกที่กรุงเทพฯ

อย่างไรก็ดี หากเปรียบเทียบข้อเสนอของฝ่ายไทยกับของอินโดนีเซีย
 แล้ว จะเห็นได้ว่า จากข้อเสนอสุดท้ายของอินโดนีเซียที่ให้ลากเส้นไปตาม
 เส้นมัธยะจนถึงจุด C แล้วลากไปตั้งฉากกับเส้นแนวน้ำลึก ๒,๐๐๐ เมตร
 ที่จุด H กับข้อเสนอข้อที่ ๑ ของฝ่ายไทย มีความใกล้เคียงกันมาก และมี
 พื้นที่ที่เป็นปัญหาอยู่คือ พื้นที่สามเหลี่ยม GHC ซึ่งยังตกลงกันไม่ได้

การเจรจารั้งที่สอง

ฝ่ายไทยเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ และที่เชียงใหม่
 ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๔ ครังนี้ฝ่ายไทยคาดหวังทั้งสองฝ่าย

คงจะตกลงกันได้ โดยการแบ่งพื้นที่สามเหลี่ยม GHC กัน แต่การฉกกลับปรากฏว่า ฝ่ายอินโดนีเซียไม่สนใจข้อเสนอเก่าในครั้งก่อนของตน และได้เสนอเส้นแบ่งใหม่ขึ้น โดยลากเส้นตรงจากจุด A ไปตั้งฉากกับเส้นเชื่อมจุด D,K ที่จุด O และให้ถือว่าเส้น AO เป็นเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-อินโดนีเซีย

จากเส้น AO ที่ฝ่ายอินโดนีเซียเสนอใหม่นี้ ไปใกล้เคียงกับข้อเสนอที่ ๒ ของฝ่ายไทยในครั้งที่แล้วคือ เส้นตรง AK ฉะนั้น พื้นที่ที่เป็นปัญหาในครั้งนี้อยู่คือสามเหลี่ยม AOK

ฝ่ายไทยเห็นว่า เส้นที่อินโดนีเซียเสนอนี้ จะทำให้เราเสียเปรียบมาก จึงปฏิเสธข้อเสนอของอินโดนีเซีย พร้อมกับได้เสนอเส้นแบ่งใหม่ ยอมผ่อนปรนให้ฝ่ายอินโดนีเซียบ้าง โดยเส้นแบ่งที่เสนอใหม่นี้ขึ้นมาที่จุด L1 ซึ่งเป็นความยาว ๑ ใน ๔ ของเส้นตรง OK และลากเส้นตรง AL1 ฝ่ายอินโดนีเซียเห็นว่าฝ่ายไทยผ่อนปรนให้มากเกินไป แต่โดยที่บรรยากาศในการเจรจาครั้งนี้เป็นไปด้วยดี และต่างฝ่ายก็มีท่าทีที่จะโอนอ่อนให้แกกันอยู่แล้ว โดยเฉพาะฝ่ายอินโดนีเซีย ฝ่ายอินโดนีเซียจึงได้ขอเลื่อนจุด L1 ขึ้นมาที่ L2 ซึ่งเป็น ๑ ใน ๓ ของเส้น OK แต่ฝ่ายไทยเห็นว่าได้ผ่อนปรนไปมากแล้ว จึงไม่ยอมรับข้อเสนอใหม่ของอินโดนีเซีย ทำให้การเจรจาชะงักงันอยู่นั้น โดยฝ่ายอินโดนีเซียขอปรึกษาเป็นการภายในอีกครั้งหนึ่ง ในที่สุด ฝ่ายอินโดนีเซียก็ได้เสนอเส้นแบ่งใหม่ โดยการลากเส้นตรง AL แบ่งครึ่งจุด L1 และ L2 ที่จุด L ข้อเสนอฝ่ายไทยเห็นว่าพื้นที่ที่แตกต่างกันมีไม่มาก และฝ่ายไทยก็ไม่เสียเปรียบ จึงได้ตกลงยอมรับเส้นตรง AL ดังกล่าวเป็นเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-อินโดนีเซีย คอจากจุดที่เคยแบ่งมาแล้ว

พิกัดทางภูมิศาสตร์ของจุด A และจุด L คือ

จุด A อยู่ที่ละติจูด ๐๗°-๐๕'.๘ เหนือลองจิจูด ๙๖°-๓๖'.๕

ตะวันออก

จุด L อยู่ที่ ละติจูด $๐๗^{\circ}-๔๖'.๑$ เหนือ ลองจิจูด $๙๕^{\circ}-๓๓'.๑$
ตะวันออก

สรุปแล้ว การกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-อินโดนีเซียครั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายมิได้ใช้วิธีลากเส้นมัธยะ (Equidistance method) อย่างเคร่งครัด แต่ได้อาศัยการประนีประนอมซึ่งกันและกัน และโดยถือหลักแห่งความเป็นธรรม (equitable principle) ประกอบกับการคำนึงถึงลักษณะทางธรณีวิทยา (Geomorphology) ในบริเวณพื้นทะเลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรณีแวดล้อมอื่น ๆ ทางภูมิศาสตร์ ในการนี้ ยังผลให้ประเทศไทยได้รับส่วนแบ่งไหล่ทวีปเป็นเนื้อที่มากกว่าที่จะได้รับ หากใช้วิธีลากเส้นมัธยะโดยเคร่งครัด (เส้นตรง ABCD) ประมาณ ๕๕๓.๖ ตารางไมล์ทะเล หรือ ๑๔๔๔.๘ ตารางกิโลเมตร

โดยสาระสำคัญแล้ว การเจรจาครั้งนี้มีความมุ่งประสงค์ที่จะทำ ความตกลงกำหนดขอบเขตไหล่ทวีป (Delimitation of Continental Shelf Boundary) ระหว่างประเทศทั้งสองในบริเวณทะเลอันดามัน นอก รัศมีน้ำลึก ๒๐๐ เมตร แต่ฝ่ายอินโดนีเซียเกรงว่าบริเวณที่อยู่นอก รัศมีน้ำลึก ๒๐๐ เมตรนี้ อาจจะทำให้เกิดเป็นปัญหาว่า จะเป็นบริเวณไหล่ทวีป ตามความหมายของกฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่ จึงขอให้การเจรจาครั้งนี้ เป็นการเจรจาทำความตกลงแบ่งเขต "ก้นทะเล" (Sea - Bed boundary) แทนคำว่า "ไหล่ทวีป" เพราะคำว่า "ก้นทะเล" เป็นคำที่กิน ความกว้างกว่า ซึ่งฝ่ายไทยก็ไม่ขัดข้อง

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความตกลงในระดับคณะผู้แทน หัวหน้าคณะ ผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้รวมลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๔ และได้ลงนามเป็นความ ตกลงที่สมบูรณ์แบบ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ ที่กรุงจาการ์ตา ความ ตกลงนี้เรียกว่า "ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยการแบ่งเขตก้นทะเลระหว่าง
ประเทศทั้งสองในทะเลอันดามัน" (Agreement between the Government
of the Republic of Indonesia and the Government of the Kingdom
of Thailand relating to the Delimitation of the Sea-Bed
Boundary between the two Countries in the Andaman Sea) (คูเอกสาร
ประกอบหมายเลข ๑๔ ในภาคผนวก)

๑.๓ การแบ่งอาณาเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทย
กับมาเลเซีย

ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ซึ่งเป็นปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุง
รัตนโกสินทร์ เป็นยุคที่ประเทศทางยุโรปกำลังแข่งขันกันล่าเมืองขึ้นในแถบ
เอเชีย อังกฤษโคเชาครอบครองมลายู และพยายามที่จะขยายเขตเมืองขึ้น
เข้ามาในดินแดนของประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ได้ทรงดำเนินพระราชโบายโอนอ่อนผ่อนตาม และได้ทำสัญญายกเลิกกัน
ตรงกัน ไทบุรีและปะลิส กับบรรดาเกาะที่ไกลเคียงให้แก่อังกฤษ เพื่อเป็น
การตอบแทนอังกฤษที่ตกลงให้คนในบังคับอังกฤษทั้งฝรั่งและชาวเอเชียขึ้นศาล
ต่างประเทศของไทย จนกว่าไทยจะได้ประกาศใช้ประมวลกฎหมายครอบครัว^๒

สนธิสัญญาดังกล่าวเรียกว่า "สัญญาระหว่างกรุงสยามกับกรุงอังกฤษ
ซึ่งลงชื่อกัน ณ กรุงเทพฯ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๗"^๓

^๒ ติเรก ชัยนาม, ศาสตราจารย์, ไทยกับสงครามโลกครั้งที่สอง
(กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสื่อการคา, พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๐)
เล่ม ๑, หน้า ๓๖.

^๓ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ,
หนังสือชกประมวลสนธิสัญญา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์ พ.ศ. ๒๕๑๑)
เล่ม ๒, หน้า ๑๗๕ - ๑๘๔.

(Treaty between Siam and Great Britain, signed at Bangkok, 10th March, 1909) ได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันสารที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๐๙ สนธิสัญญาฉบับนั้นนอกจากจะระบุเกี่ยวกับเรื่องการยกดินแดนให้อังกฤษแล้ว ยังมีพิธีสารเกี่ยวกับเส้นพรมแดน (Boundary Protocol) เป็นภาคผนวกต่อท้ายสนธิสัญญา ระบุการแบ่งพรมแดนระหว่างไทยกับอังกฤษในเขตมลายู ซึ่งมาเลเซียก็ได้สืบสิทธิสนธิสัญญานี้ ภายหลังจากที่ได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้ว เส้นพรมแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียส่วนหนึ่งจึงเป็นไปตามสนธิสัญญาฉบับนี้

ความสนธิสัญญาดังกล่าวได้กำหนดเส้นแบ่งเขตแดนทางบกเสียเป็นส่วนใหญ่ เส้นแบ่งเขตแดนทางน้ำนั้นมีอยู่เล็กน้อยเพียงบางตอนทั้งทางฝั่งตะวันออกและทางฝั่งตะวันตก ซึ่งการแบ่งเขตแดนทางทะเลระหว่างไทยกับมาเลเซียในโอกาสต่อมาได้ยึดถือตามสนธิสัญญาฉบับนี้ แต่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงบางตามความเหมาะสม โดยทำเป็นความตกลงกัน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

๑.๓.๑ การแบ่งเขตทะเลอาณาเขตระหว่างไทยกับมาเลเซีย

ตามพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญา ปี ค.ศ. ๑๙๐๙ ดังกล่าว ได้ระบุให้เริ่มเส้นแบ่งอาณาเขตทางทะเลทางฝั่งตะวันตก โดยลากเส้นออกไปจากเส้นเขตแดนบนบกที่ริมฝั่งบริเวณชายแดนจังหวัดสตูลและรัฐปะลิส เรื่อยลงไปในทะเล แบ่งกึ่งกลางระหว่างเกาะตะรุเตาของไทยกับเกาะลังกาวิ (Langkawi) ของมาเลเซีย ไปสุดที่จุดแบ่งสุดท้ายที่ปากของคานตะวันตก ระหว่างเกาะทั้งสอง เป็นผลให้เกาะตะรุเตาและเกาะเล็กเกาะน้อยต่าง ๆ ที่อยู่เหนือเส้นแบ่งดังกล่าว เป็นกรรมสิทธิของไทย และเกาะลังกาวิรวมทั้งเกาะต่าง ๆ ที่อยู่ใต้เส้นแบ่งเป็นของมาเลเซีย การแบ่งเขตทางทะเลครั้งนี้ เป็นการแบ่งอย่างคร่าว ๆ โดยอาศัยจุดเด่นทางภูมิศาสตร์เป็นหลัก จึงไม่มีการระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ให้แน่ชัดลงไปเหมือนกับที่ทำกัน

ในสมัยนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ในการประชุมสามฝ่าย ระหว่างประเทศไทย มาเลเซียและอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๓ เพื่อเจรจา กำหนดจุดรวมสำหรับแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสาม เจาหน้าที่ ฝ่ายแผนที่ของไทยและมาเลเซีย ได้ร่วมกันหาจุดตรงแนวของจุดที่อยู่กึ่งกลางของระหว่างเกาะตะรุเตากับเกาะลังกาวิ ซึ่งเป็นจุดแบ่งสุดท้ายดังกล่าวปรากฏว่า ได้แก่ละติจูดที่ $6^{\circ}-22'.5$ เหนือ และลองจิจูดที่ $105^{\circ}-35'.2$ ตะวันออก

ต่อมาผู้แทนรัฐบาลไทยกับมาเลเซียได้เคยเปิดการเจรจาแบ่งเขตทะเลอาณาเขต ทางคานทะเลอันดามัน และคอนเหนือของช่องแคบมะละกาของประเทศทั้งสอง แต่ผลการประชุมเจรจายังไม่เป็นที่เปิดเผย

อย่างไรก็ตาม โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในความตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีปในทะเลคอนเหนือของช่องแคบมะละกา กับรัฐบาลอินโดนีเซียและมาเลเซีย (Agreement between The Government of the Kingdom of Thailand, The Government of Malaysia relating to the Delimitation of the Continental Shelf Boundaries in the Northern Part of the Straits of Malacca) (ดูเอกสารประกอบหมายเลข ๑๕ ในภาคผนวก) เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ (ค.ศ. ๑๙๗๑) ซึ่งมีข้อตกลงลากเส้นตรงแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างไทยกับมาเลเซียอยู่ด้วย การแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างไทยมาเลเซียนี้ ได้อาศัยจุดยึดโยง ๓ จุดดังนี้คือ

จุดที่หนึ่ง อยู่ ณ ละติจูดที่ $6^{\circ}-๑๘'.๔$ เหนือ ลองจิจูด $105^{\circ}-๒๗'.๕$ ตะวันออก

จุดที่สอง อยู่ ณ ละติจูดที่ $6^{\circ}-๑๖'.๓$ เหนือ ลองจิจูด $105^{\circ}-๑๙'.๓$ ตะวันออก

จุดที่สาม อยู่ ณ ละติจูดที่ $6^{\circ}-๑๘'.๐$ เหนือ ลองจิจูด $105^{\circ}-๐๖'.๓$ ตะวันออก

ในการนี้ เส้นตรงที่ลากเชื่อมจุดทั้งสามดังกล่าว จะล้อมหมู่เกาะบูตัง (Butang Group) ของไทยไว้ โดยอยู่ห่างจากชายฝั่งของหมู่เกาะบูตัง ประมาณ ๑๒ ไมล์ทะเล ฉะนั้น บริเวณทะเลที่อยู่ใต้เส้นเชื่อมดังกล่าว ย่อมถือว่าเป็นเขตไหล่ทวีปของฝ่ายมาเลเซีย และบริเวณทะเลระยะ ๑๒ ไมล์ทะเลเหนือเส้นเชื่อม ย่อมถือว่าเป็นเขตไหล่ทวีปของไทย ซึ่งระยะ ๑๒ ไมล์ทะเลนี้ก็คือเป็นระยะความกว้างของเขตทะเลอาณาเขตของหมู่เกาะบูตัง ฉะนั้น ปัญหาเรื่องความตกลงเกี่ยวกับการแบ่งเขตทะเลอาณาเขตระหว่างไทยกับมาเลเซียในทะเลบริเวณนี้ คงจะต้องถูกจำกัดโดยเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปดังกล่าว เพราะถึงอย่างไรก็ตาม โดยลักษณะทางภูมิศาสตร์ และตามหลักปฏิบัติระหว่างประเทศเกี่ยวกับการแบ่งเขตไหล่ทวีป หรือทะเลอาณาเขต เส้นแบ่งเขตไหล่ทวีป และเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขตระหว่างไทยกับมาเลเซียในทะเลครั้งนี้จะไม่อาจเปลี่ยนแปลงให้ผิดแปลกไปกว่าที่ใดตกลงกันไว้แล้วเท่าใดนัก ฉะนั้น ความตกลงเกี่ยวกับการแบ่งเขตทะเลอาณาเขตระหว่างไทยกับมาเลเซียในทะเลบริเวณนี้ จึงจะต้องเป็นไปตามแนวเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปดังกล่าวข้างตน

๑.๓.๒ การแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างไทย-มาเลเซีย

ประเทศไทยกับมาเลเซียได้เริ่มตนการแบ่งเขตไหล่ทวีป

ในทะเลอันดามันและตอนเหนือของช่องแคบมะละกา โดยการกำหนดจุดรวมสามประเทศ ระหว่างไทย มาเลเซียและอินโดนีเซีย ในการประชุมสามฝ่ายที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๓ ซึ่งได้จุด ณ ละติจูดที่ ๕°-๕๙.๐' เหนือ และลองจิจูด ๙๘°-๐๑.๕' ตะวันออก

โดยที่ไทยกับมาเลเซียมีสนธิสัญญาฉบับันเขตแดนฯ ปี ค.ศ. ๑๙๐๙ กำหนดจุดแบ่งทะเลอาณาเขตกันซึ่งภายหลังทั้งสองฝ่ายได้กำหนดจุดพิคทางภูมิศาสตร์ไว้ ณ ละติจูด ๖°-๒๘.๕' เหนือ และลองจิจูด ๙๙°-๓๙.๒' ตะวันออก การแบ่งเขตไหล่ทวีปในขั้นต่อไปจึงได้ตกลงลากเส้นเชื่อมจุดรวม

กับจุดแบ่งเขตดังกล่าว โดยถือว่าเส้นตรงเส้นนี้เป็นเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีป
ระหว่างไทย-มาเลเซีย ข้อตกลงนี้ได้จัดทำเป็นบันทึกความเข้าใจเพื่อรอ
การพิจารณาจัดทำเป็นความตกลงสมบูรณ์แบบต่อไป

ต่อมาฝ่ายไทยได้ขอแก้ไขเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปดังกล่าวที่เดิมเป็น
เส้นตรงตลอดแนว ให้เป็นเส้นตรงเฉพาะจากจุดรวมไปถึงที่ละติจูด
๖°-๑๔.๐ เหนือ ลองจิจูด ๙๙°-๐๖.๓ ตะวันออก (จุดที่ ๖) และจากนั้น
ไหลากเส้นตรงหลายเส้นประกอบกันเป็นส่วนโค้งอ้อมรอบหมู่เกาะบูตังของ
ไทยในระยะทางเกาะ ๑๒ ไมล์ทะเล ทับเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขต
ไทย-มาเลเซีย ซึ่งได้ตกลงกันและลงนามย่อไว้ เมื่อ ๖ กันยายน ๒๕๑๕
ดังกล่าวมาข้างต้น

ฝ่ายมาเลเซียยินยอมแก้ไขเส้นดังกล่าวตามข้อเสนอของฝ่ายไทย
และได้ระบุข้อตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีปดังกล่าวไว้ในข้อ (๔) ของความ
ตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีป ไทย-อินโดนีเซีย-มาเลเซีย สำหรับทะเลในตอน
เหนือของช่องแคบมะละกา และประเทศทั้งสามได้ลงนามเป็นความตกลง
สมบูรณ์แบบเมื่อ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ และได้ให้สัตยาบันเมื่อ ๑๖ กรกฎาคม
๒๕๑๖ ตามที่กล่าวมาในข้อ ๑.๑ ว่าด้วยการกำหนดจุดรวมในการแบ่งเขต
ไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสาม

๑.๔ อาณาเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับสหภาพพม่า

๑.๔.๑ อนุสัญญาระหว่างกษัตริย์ไทยกับชาหลวงใหญ่อินเดีย
ประเทศพม่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านทางทิศตะวันตกของไทย ซึ่งเคยเป็น
ประเทศในอาณานิคมของอังกฤษมาก่อน เช่นเดียวกับมาเลเซีย และโดยที่
ในสมัยนั้น (ประมาณปี พ.ศ. ๒๓๖๔ ในสมัยรัชกาลที่ ๓) ไทยได้ช่วย
อังกฤษรบพม่า จนในที่สุดเมื่ออังกฤษชนะสงคราม ได้เสนอยกเมืองทวาย
หรือเมาะตะมะแกไทยเป็นรางวัล^๕ แต่ไทยได้ปฏิเสธไป โดยเกรงว่า

^๕ วิจารณ์วาทการ, หลวง op.cit., เล่ม ๕, หน้า ๕๐๗ - ๕๐๘.

เมื่ออังกฤษยกเมืองทวายให้ไทยแล้ว จะมาขอให้ไทยยกไทรบุรีให้แก่อังกฤษ
 ในระยะนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอังกฤษอยู่ในขั้นดี และอังกฤษก็
 พยายามที่จะตกลงปัญหาทางเขตแดนทั้งทางคานมาเลเชีย และพม่ากับไทย
 โดยสันติวิธี

ในปี พ.ศ. ๒๔๑๑ ซึ่งอยู่ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระ
 จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยได้ทำความตกลงทางเขตแดนทางบกทางคานมา
 กับอังกฤษ เรียกว่า "อนุสัญญาระหว่างกษัตริย์สยามกับข้าหลวงใหญ่แห่ง
 อินเดีย ว่าด้วยเรื่องกำหนดเขตแดนบนแผ่นดินอินโดจีน ระหว่างราชอาณาจักร
 สยามและมณฑลของอังกฤษ คือ เทนเนสเซอริม ลงนาม ณ กรุงเทพฯ เมื่อ
 วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๘๖๘ แลกเปลี่ยนสัตยาบัน ณ กรุงเทพฯ เมื่อ
 ๓ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๖๘ (พ.ศ. ๒๔๑๑)" (Convention between the
 King of Siam and the Governor - General of India, Defining the
 Boundary on the Mainland between the Kingdom of Siam and British
 Province of Tennasserim. Signed at Bangkok, February 8, 1868.
 Ratifications exchanged at Bangkok, July 3, 1868) (ดูเอกสารประกอบ
 หมายเลข ๑๕ ในภาคผนวก)

ตามอนุสัญญาดังกล่าว ได้แบ่งเขตแดนไทย-พม่า ตั้งแต่ฝ่ายเหนือ
 ตามลำน้ำแม่เมยลงมาตามภูเขาลำน้ำต่าง ๆ ถึงเขาท่าแฉ้งแขวงเมือง
 ชุมพร จนกระทั่งถึงบริเวณแม่น้ำปากจัน ตามอนุสัญญา ใ้ระบุต่อไปอีกว่า"
 "...ตั้งแต่เขาท่าแฉ้งตามเขาแดนใหญ่จนถึงปลายน้ำกะโนเป็น
 เขตแดนมาจนถึงปากแม่น้ำปากจัน ลำน้ำปากจันเป็นกลาง เป็น
 เขตแดนฝ่ายละฟาก เกาะโนแม่น้ำปากจันริมฝั่งข้างอังกฤษเป็นของ
 อังกฤษ ริมฝั่งข้างไทยเป็นของไทย เกาะขวางนามะลิวันเป็นของ
 ไทย แม่น้ำปากจันฝั่งตะวันตกเป็นของอังกฤษตลอดถึงปลายแหลม
 วิกตอเรีย ฝั่งตะวันออกตลอดไปเป็นของไทยทั้งสิ้น..."

ในการเจรจาครั้งนี้ ผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ใช้แผนที่ที่มีเส้นแดง
 เป็นหลัก โดยระบุเขตแดนที่แบ่งไว้ตามอนุสัญญาลงในแผนที่ดังกล่าว

แล้วประทับตราลงชื่อผู้แทนทั้งสองฝ่ายไว้ เพื่อรอกำเนนการให้สัตยาบัน
ต่อไป ดังปรากฏข้อความในตอนท้ายของอนุสัญญา ดังกล่าววา

"... แลหนังสือสัญญานี้ ในกำหนด ๕ เดือน กอมมิศเนอฝ่ายอังกฤษ
จะส่งแผนที่สองฉบับมาสู่อุบกับแผนที่ที่มีเส้นแดง ซึ่งโคลงชื่อประทับ
ตราไว้ทั้งสองฝ่ายครั้งนี้ ถ้าถูกต้องก็แล้ว คอเวอนแมนตฝ่ายสยาม/
อังกฤษ จึงจะรัคไฟเป็นอันสำเร็จ..."

สำหรับแผนที่ที่มีเส้นแดง ซึ่งใช้เป็นหลักในการเจรจาและลงนาม
อนุสัญญา ดังกลาวนั้น แสดงอาณาเขตเพียงแคสันเขาตหน้าของแม่น้ำกระ
เทานั้น โดยมีบันทึกเขียนไว้ท้ายแผนที่แผนที่ ๑ (ทั้งหมดมี ๒ แผนที่) ว่า

"This map has been examined at Bangkok by His excellency Chow
Phya Sri Suriwongs, Prime Minister for Siam, and His Excellency
Chow Phya Phutharaphai, Regent of the Northern Province of Siam,
His Siamese Majesty's Commissioner for concluding the boundary
conventions; and also by Lieutenant Arther Herbert Bagge H.M.'s
Commissioner for the Tenasserim boundary convention and it is
approved as showing boundary line between Siam and British Burma
from Houg Geng River to Victoria Point The examination has not
referred to the Islands South of Victoria Point, about which the
Commissioners have made no agreement.

Dated Bangkok, 8th February Ad, 1868"

การระบุเพิ่มเติมเขตแดนทางทะเลลงในแผนที่ ต่อมา แผนที่
ฝ่ายอังกฤษจะส่งแผนที่ตามทีระบุไว้ในอนุสัญญา มาให้ฝ่ายไทยดำเนินการ
ต่อไป กลับปรากฏว่า เซอร์จอห์น ลอเรนซ์ ผู้สำเร็จราชการอินเดียของ
อังกฤษได้มีจดหมายลงวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๑๘๖๘ มาถวายรัชกาลที่ ๔
โดยขอให้ทรงยอมรับว่า หมู่เกาะรังนก (the Bird's Nest Group) เกาะ

เซนต์แมทธิว (St.Matthew Island) และเกาะวิกตอเรีย (Victoria Island) เป็นของอังกฤษ ส่วนเกาะซาง (Saddle Island) และเกาะพะยาม (Delisle Island) เป็นของไทย พร้อมกันนั้น เซอร์จอห์น คุก ได้ส่งแผนที่ ซึ่งแสดงแนวเขตทางบกตามอนุสัญญา โดยมีหมายเหตุไว้ตรงแผนที่ว่า เขตแดนทางทิศใต้คปากแม่น้ำปากจั่นออกไปในทะเลนั้น จะล้อมเกาะวิกตอเรีย เซนต์แมทธิว และหมู่เกาะรังนก มาให้รัชกาลที่ ๔ ทรงประทับตราและลงพระปรมาภิไธยเป็นการให้สัตยาบันเป็นอนุสัญญาแบ่งเขตแดนดังกล่าว

ฝ่ายไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาดังกล่าว ดังปรากฏตามประกาศของทางราชการไทย เมื่อวันที่ศุกร์ เดือนแปด ขึ้นสิบค่ำ ปีมะโรง สัมพุทธศักราช ๑๒๓๐ (พ.ศ. ๒๔๑๑) ว่า

"...เมื่อวันที่ ๓ เดือนกรกฎาคม ศกศกศกศกศก ๑๘๖๘ ที่กรุงเทพมหานคร ในพระราชอาณาจักรสยาม โคพร้อมกันแลกเปลี่ยนแผนที่ซึ่งโคเทียบแลตรวจโดยถั่วว่ามีลายลักษณะตรงกันฉบับหนึ่ง ประทับพระราชลัญจกรของพระบาทสมเด็จพระเจ้ากรุงสยาม แลอีกฉบับหนึ่งประทับตราตำแหน่งของ ฮิสเอกเซลเลนซี เซอร์ยอน เลียมเมอร์ ลูเรนซ์ อุปราชสำเร็จราชการประเทศอินเดียน และแผนที่ทั้งสองฉบับโคแสดงเส้นเขตแดนตามที่โคตกลงกันระหว่างดินแดนของพระบาทสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามแลมณฑลตะวันตกของอังกฤษ..."

ปัญหากรรมสิทธิ์เหนือเกาะหลาม เกาะคันและเกาะชันก เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓ (ค.ศ. ๑๙๗๐) ประเทศไทยได้ประกาศเส้นฐานตรงตามบริเวณชายฝั่งทะเลของไทย จำนวน ๓ แห่ง คือในอ่าวไทย ๒ แห่งและฝั่งตะวันตกบริเวณเกาะภูเก็ตเลยลงไปถึงทะเลส่วนที่ติดกับประเทศมาเลเซียอีก ๑ แห่ง^๕ ในขณะที่ เจตนาของ

^๕ ๕ ประกาศของสำนักนายกรา ในราชกิจจานุเบกษา (พิเศษ) เล่ม ๘๗ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓.

คณะกรรมการ เพื่อกำหนดการกำหนดเขตทางทะเลของประเทศไทย ยังมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลทางตะวันตกบริเวณเกาะหลาม เกาะคันและเกาะซันกอีกแห่งหนึ่งที่จะต้องประกาศกำหนดเส้นฐานตรงพร้อมกันไปด้วย แต่เนื่องจากคณะกรรมการฯ ประสบปัญหาเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์เหนือเกาะ ๓ เกาะคือเกาะหลาม เกาะคันและเกาะซันกดังกล่าว จึงทำให้ไม่อาจประกาศเส้นฐานตรงแห่งที่สี่ไปพร้อมกัน

ในที่สุด คณะกรรมการ เพื่อกำหนดการกำหนดเขตทางทะเลฯ ได้ตั้งอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกระทรวงกลาโหม เพื่อพิจารณาตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ของเกาะ ๓ เกาะดังกล่าว แต่ก็ไม่อาจสรุปเป็นข้อยุติได้ว่า เกาะทั้ง ๓ เป็นกรรมสิทธิ์ของไทยหรือของพม่า

ข้อโต้แย้งและข้อสนับสนุนของทั้งสองฝ่าย โดยที่ปรากฏว่าในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ เจาหนาทที่ฝ่ายพม่าได้ทักท้วงควยวาทจากอ่าวประมงไทยที่เขาไปใช้สิทธิจับสัตว์น้ำบริเวณเกาะหลามว่า เกาะนี้อยู่ในความปกครองของพม่า จะเขาไปทำการจับสัตว์น้ำไม่ได้ ตั้งแต่บัดนั้นก็ไม่มียาญรไทยเขาไปจับสัตว์น้ำในบริเวณนั้นอีกเลย นอกจากนั้น ตามแผนที่เดินเรือของอังกฤษ หมายเลข ๓๐๕๒ วาทาย "Bay of Bengal, West Coast of Thailand St. Matthew Island to Similan Island" ซึ่งพิมพ์โดยกองทัพเรืออังกฤษ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๔ (พ.ศ. ๒๔๘๑) ปรากฏว่าเกาะดังกล่าวทั้ง ๓ อยู่ในเขตของพม่า หลักฐานที่สำคัญอีกชิ้นหนึ่งที่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายพม่า ก็คืออนุสัญญา ไทย-อังกฤษ ซึ่งแบ่งเขตแดนบริเวณตะนาวศรีของอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๑๑ ดังกล่าวข้างตน

สำหรับหลักฐานของฝ่ายไทยนั้น ปรากฏข้อโต้แย้งและข้อสนับสนุนดังนี้คือ

๑. แผนที่เดินเรืออังกฤษฉบับดังกล่าว ได้มีหมายเหตุไว้ว่า
เส้นเขตแดนที่แสดงไว้เป็นเส้นเขตแดนโดยประมาณเท่านั้น ผลผูกพันต่อฝ่าย
ไทยจึงอ่อนลงไป

๒. เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ กรมแผนที่ทหารของไทยก็ได้พิมพ์
แผนที่หมายเลขระหว่าง ๔๗๕๐ IV กับ ๔๖๕๐ I ซ้ำกันเส้นเขตแดนบริเวณ
ดังกล่าว โดยรวมเกาะ ๓ เกาะเป็นของไทย แต่ในแผนที่ดังกล่าวก็ได้
หมายเหตุไว้เช่นเดียวกันว่า เส้นเขตแดนในแผนที่ยังไม่แน่นอน จึงถือได้ว่า
ข้อนี้เป็นข้ออ้างที่อาจเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายไทยได้บ้าง เพราะอย่างน้อย
แผนที่ไทยที่ใช้อยู่ยังไม่ถึงกับคล้อยตามฝ่ายอังกฤษไป และถือเป็นการโต้แย้ง
สิทธิได้อย่างหนึ่ง

๓. ตามหลักฐานทางการปกครองของไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๒
จนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่า ในทางเอกสาร ฝ่ายไทยได้จดทะเบียนเกาะทั้ง ๓
เป็นของไทย และในทางปฏิบัติฝ่ายไทยก็เป็นผู้ปกครองเกาะทั้ง ๓ โดยถือ
ว่าขึ้นอยู่กับท้องที่หมู่ที่ ๔ ตำบลปากน้ำ อำเภอเขานิวเวศน์ และคนไทยยัง
ใช้สิทธิประกอบอาชีพทางทะเลเกี่ยวกับการจับสัตว์น้ำและตัดไม้ใช้สอยอยู่
เป็นประจำ โดยที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายอังกฤษมิได้เคยโต้แย้งสิทธิหรือหักทวง
แต่อย่างใด และยิ่งปรากฏว่า กองทัพเรืออังกฤษประจำอินเดียนได้เคยขอ
อนุญาตต่อฝ่ายไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ให้นำทหารเรืออังกฤษซึ่งมา
ทำการสำรวจแผนที่ทะเลในน่านน้ำพม่า ซึ่งติดต่อกับอาณาเขตไทยขึ้นบน
เกาะคืน ๒

๒ หนังสือจังหวัดระนอง ที่ ๑๔๖๑/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม
๒๔๘๐ เรื่องรัฐบาลอังกฤษจัดให้เรือสำรวจมาทำการสำรวจแผนที่ทะเล
ในน่านน้ำพม่า ซึ่งติดต่อกับอาณาเขตสยาม กับหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ มท.๐๓๐๕/๓๓๒๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๕.

๔. สำหรับแผนที่แนบท้ายอนุสัญญา ไทย-อังกฤษ ปี พ.ศ. ๒๔๑๑ (ค.ศ. ๑๘๖๘) ซึ่งฝ่ายไทยได้ให้สัตยาบันไป ตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ปรากฏเกาะที่เป็นปัญหาอยู่นี้เพียงเกาะเดียว และก็ไม่แน่ว่าจะเป็นเกาะใด เกาะหนึ่งหรือไม่ จึงเห็นว่าแม้อาจมีผลผูกพันฝ่ายไทยอยู่บ้าง เกี่ยวกับการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือเกาะทั้ง ๓ แต่ก็ไม่ชัดเจนนัก และอาจจะต้องมีการตีความตามอนุสัญญา กันใหม่

สำหรับท่าทีของฝ่ายไทยเท่าที่ปรากฏ ได้ยึดถือความยุติธรรมเป็นหลักคือ หากหลักฐานปรากฏว่ากรรมสิทธิ์เหนือเกาะทั้ง ๓ เป็นของพม่า ฝ่ายไทยก็จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับควย แต่หากปรากฏหลักฐานแสดงว่า เกาะทั้ง ๓ เป็นของไทย เราก็คงต่อสู้เพื่อสิทธิของเราจนถึงที่สุด

๑.๔.๒ การประกาศฝ่ายเดียวของพม่าเกี่ยวกับอาณาเขต

ทางทะเล

พม่าได้ออกประกาศฝ่ายเดียวแสดงสิทธิเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลของตนหลายเรื่องด้วยกันคือ

ก. การประกาศความกว้างของทะเลอาณาเขต รัฐบาลพม่าได้ออกประกาศกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขต ๑๒ ไมล์ทะเล เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๑ (ค.ศ. ๑๙๖๘)

ข. การประกาศเส้นฐานตรง พม่าได้ประกาศเส้นฐานตรงของตน เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ (ค.ศ. ๑๙๖๘) การกำหนดเส้นฐานตรงของพมานี้ ขัดแย้งกับอนุสัญญากรุงเจนีวาว่าด้วยทะเลอาณาเขต และเขตต่อเนื่อง ค.ศ. ๑๙๕๘ กล่าวคือ เส้นฐานที่ลากนั้นหลายช่วงมีไคลากเชื่อมเกาะที่อยู่แนวตามฝั่งทะเลในบริเวณใกล้เคียง เนื่องจากเกาะที่เป็นจุดยึดโยงของเส้นฐานอยู่ห่างจากกันมาก กล่าวคือ เกินกว่า ๒๔ ไมล์ทะเล อยู่ ๑๓ ช่วง การลากเส้นฐานตรงในลักษณะเช่นนี้ จึงขัดกับขอ ๔(๑) ของอนุสัญญาซึ่งบัญญัติว่า "ในท้องถิ่นที่แนวฝั่งทะเลเว้าแหว่งและตักลึกเข้ามา หรือถามี

เกาะเป็นแนวตามฝั่งทะเลในบริเวณที่ใกล้เคียงติดต่อกัน วิธีการลากเส้นฐานตรงเชื่อมจุดที่เหมาะสมอาจนำมาใช้ในการลากเส้นฐานสำหรับวัดความกว้างของทะเลอาณาเขตได้" แนวที่ชอบที่สุดในอนุสัญญา จะไม่ได้กำหนดความยาวของเส้นฐานแต่ละเส้นไว้ก็ตาม^๓ แต่เมื่อเจตนารมณ์ของการลากเส้นฐานตรงมีขึ้นเพื่อเป็นหลักวัดความกว้างทะเลอาณาเขต ซึ่งขณะนี้ ยอมรับกันว่าไม่เกิน ๑๒ ไมล์ทะเล ฉะนั้น การลากเส้นฐานเชื่อมจุดที่อยู่ห่างกันเกินกว่าระยะความยาว ๒ เท่าของทะเลอาณาเขตหรือ ๒๔ ไมล์ทะเลจึงไม่น่าจะถูกตอง

^๓ ในที่ประชุมคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ สมัยที่ ๒ ได้มีการเสนอขอขบหาด้วยการกำหนดความยาวของเส้นฐานตรงว่า ระยะระหว่างจุดหนึ่งถึงจุดหนึ่งที่ลากเชื่อมโยงกันต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๐ ไมล์ทะเล หรือถ้าเส้นฐานตรงจะมีความยาวเกิน ๑๐ ไมล์ทะเล จุดทุกจุดบนเส้นฐานนั้นจะต้องห่างจากฝั่งไม่เกิน ๕ ไมล์ทะเล แต่หลักการนี้ได้รับการคัดค้านจากตัวแทนของรัฐบาลบางประเทศที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย โดยเห็นว่ากำหนดระยะความยาวไว้เช่นนั้นไม่มีเหตุผล และไม่สอดคล้องกับคำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี "Anglo-Norwegian Fisheries Case" ที่ประชุมคณะกรรมการฯ สมัยที่ ๓ (ค.ศ. ๑๙๕๕) จึงได้มีมติให้ตัดเรื่องกำหนดความยาวของเส้นฐานตรงนี้ออกเสีย

ในคำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี Anglo-Norwegian Fisheries Case เมื่อ ๑๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๕๑ โดกลาวถึงปัญหาความยาวของเส้นตรงที่จะลากจากส่วนของดินแดนที่ยื่นออกไปในทะเลแห่งหนึ่งไปอีกแห่งหนึ่ง (คือระหว่างแนวหิน (skjaergaard) ต่าง ๆ ของนอร์เวย์นั้น) ได้มีการนำเอาหลักเรื่องเส้นตรงที่ลากพาดปากอ่าว ซึ่งอังกฤษถือว่ามีความยาวไม่เกิน ๑๐ ไมล์ทะเลมาใช้โดยอนุโลม ฝ่ายอังกฤษ

ยิ่งกว่านั้น พมายังลากเส้นฐานตรงปิดอ่าวมะตะบัน (Gulf of Martaban) ซึ่งมีความยาวถึง ๒๒๒.๓ ไมล์ทะเล โดยอาศัยจุดยึดโยงของเกาะเล็ก ๆ เพียง ๒ เกาะ ทั้งนี้ แมวพมาจะอ้างว่าเกาะต่าง ๆ เป็นส่วนต่อเนื่องที่ยื่นออกไปตามธรรมชาติ (Natural Prolongation) ของผืนแผ่นดินใหญ่ (land domain) ของตน ตนจึงมีสิทธิที่จะลากเส้นเชื่อมเกาะเหล่านั้น เสมือนเชื่อมผืนแผ่นดินของตนได้ แต่โดยที่ข้ออ้างของพมาไม่มีมูลฐานทางกฎหมายสนับสนุน และตามลักษณะของอ่าวมะตะบันก็ไม่อาจประกาศเป็นน่านน้ำภายใน โดยการลากเส้นฐานตรงปิดอ่าวได้ เพราะระยะทางระหว่างแนวนำลคของปากทางเข้า (entrance) ตามธรรมชาติของอ่าวกว้างเกินกว่า ๒๔ ไมล์ (ตามอนุสัญญาว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง ข้อ ๙(๔) และอ่าวมะตะบันก็มีได้เป็นอ่าวประวัติศาสตร์ ควบการลากเส้นฐานตรงปิดอ่าวเช่นนั้น จึงไม่ชอบด้วยหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

การลากเส้นฐานตรงของพมาดังกล่าวนี้ มีผลกระทบต่อเพื่อนคอบประเทศไทย ทั้งในคานอาณาเขตทางทะเล การเดินเรือและการประมง ฯลฯ โดยเฉพาะเส้นฐานตรงส่วนที่อยู่ใกล้เข้ามาทางประเทศไทย ได้แกจุดสุดท้าย

ถือว่าความยาวของเส้นตรงที่ลากระหว่างแนวหินของนอร์เวนั้น จะต้องยาวไม่เกิน ๑๐ ไมล์ทะเล ในเรื่องนี้ ศาลเห็นว่า "หลักปฏิบัติที่รัฐต่าง ๆ ใช้ (ในขณะนั้น) ยังถือเป็นหลักการอันเป็นยุติไม่ได้" กูมล สนธิเกษตริณ, op.cit., หน้า ๓๓ และ H. Gary Knight, op.cit., pp. 166 -

ของเส้นฐานด้านใต้ คือเกาะเมอเรีย (Murray) ซึ่งอยู่ห่างจากเส้นอาณาเขตทางทะเลระหว่างไทย-พม่า (ที่พม่าลากขึ้นฝ่ายเดียว) ไม่นถึงไมล์ทะเล ๘

ฉะนั้น รัฐบาลไทยจึงควรดำเนินการประท้วงการลากเส้นฐานตรงของพม่าดังกล่าวนี้ เพราะถ้านิ่งเฉยไปนานเข้า จะกลายเป็นว่าประเทศไทยไปยอมรับเส้นฐานตรงของพม่า ตามหลักกฎหมายปิดปาก (estoppel)

ค. การประกาศเขตเศรษฐกิจ เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๑๘ นายกรัฐมนตรี อู เซิน วิน (U Sein Win) แห่งพม่า ได้เสนอร่างกฎหมายประกาศเขตเศรษฐกิจแห่งชาติ หรือทะเลสมบัติของพม่าออกไปจากฝั่ง ๒๐๐ ไมล์ทะเล^๕ ซึ่งเป็นการทำตามแบบอย่างของรัฐชายฝั่งทะเลทั้งหลาย โดยเฉพาะรัฐที่คอยพัฒนา ที่พยายามจะหวงกันผลประโยชน์ในบริเวณทะเลที่ใกล้กับชายฝั่งของตน ไม่ให้ประเทศอื่นเข้าไปมีส่วนเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ด้วย อย่างไรก็ตาม การประกาศเขตเศรษฐกิจ ๒๐๐ ไมล์ทะเลของพม่า แม้ว่าจะเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกัน และใช้ทะเลอันค้ำมนร่วมกันอยู่ แต่ก็ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อประเทศไทยโดยตรงเท่าใดนัก ทั้งนี้เพราะว่าแม้พม่าจะขยายเขตทางทะเลออกไปถึง ๒๐๐ ไมล์ทะเล ทั้งลงมาทางใต้โดยวัดจากเส้นฐานตรงปิดอ่าวมะตะบัน และไปทางตะวันตก โดยวัดจากเส้นฐานบริเวณ "Tenasserim Coast" ซึ่งเป็นหมู่เกาะของพม่าอยู่ทางฝั่งตะวันตกของจังหวัดระนองของไทย ก็ยังมีช่องว่างเหลือเป็นทะเลหลวงอยู่มาก สำหรับการประมงนั้น ชาวประมงไทยอาจถูกกระทบกระเทือนบ้าง

^๕ นาวาตรี ถนอม เจริญลาภ, อาณาเขตทางทะเลของประเทศ ไทย, เอกสารวิจัยเสนอโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ, ๔ พฤษภาคม ๒๕๑๖, หน้า ๒๓.

^๕ หนังสือพิมพ์ The Guardian พิมพ์จำหน่ายในประเทศพม่า, ฉบับวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๘.

เฉพาะการจับปลาวงศ์ปลาบริเวณใกล้ฝั่งของหมู่เกาะต่าง ๆ ซึ่งฝ่ายพม่าคงจะต้อง
อ้างสิทธิเพื่อป้องกันมิให้ชาวประมงไทยเข้าไปทำการประมงในบริเวณนั้น

อย่างไรก็ตาม เทาที่ทราบ พม่ายังไม่เคยประกาศเขตไหล่ทวีป
อย่างเป็นทางการเลย แม้ว่าจะได้ประกาศเขตทางทะเลต่าง ๆ ตามที่
กล่าวมาข้างต้น สำหรับเรื่องไหล่ทวีปนี้ ฝ่ายไทยก็กำลังคำริที่จะเจรจากับ
ฝ่ายพม่าให้แล้วเสร็จไป เพราะในบริเวณทะเลอันดามันนี้ ไทย อินโดนีเซีย
กับมาเลเซียได้ทำการแบ่งเขตไหล่ทวีปไปเรียบร้อยแล้ว และอินโดนีเซียก็
ได้ทำความตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีปกับอินเดี ซึ่ง เป็นเจ้าของหมู่เกาะ
นิโคบาร์และหมู่เกาะอันดามันไปแล้วเช่นกัน ขณะนี้ จึงเหลืออยู่แต่ไทย
จะแบ่งกับพม่า และไทยอินโดนีเซียแบ่งกับอินเดีเท่านั้น ก็จะทำให้พื้นที่ใน
บริเวณทะเลอันดามันนี้ ถูกแบ่งออกเป็นสัดส่วนโดยครบถ้วน และทำให้รัฐ
ชายฝั่งในบริเวณนี้หลีกเลี่ยงการกระทบกระทั่งกันในด้านผลประโยชน์ทาง
ทะเลไปได้อีกมาก

๒. การแบ่งเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับประเทศใกล้เคียงใน อ่าวไทยและทะเลจีนใต้

"อ่าวไทย" (Gulf of Thailand) คือทะเลที่มีบริเวณจากสันดอน
ปากน้ำเจ้าพระยาของไทย ลงไปจนถึงบริเวณเส้นตรงที่คั่นระหว่างปลาย
แหลมกาเมา (Cape of Camau) ของเวียดนามกับจุดกึ่งกลางปากน้ำ
โกตาบารูของมาเลเซีย ส่วนบริเวณทะเลถัดจากนี้ลงไปเป็นทะเลจีนใต้
(South China Sea)

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของชายฝั่งทะเลทางคานตะวันออกหรือทาง
คานอ่าวไทยและทะเลจีนใต้ของไทยนี้ เป็นพื้นที่ที่ถูกยกให้สูงขึ้น ดังนั้น
ฝั่งทะเลจึงมีลักษณะคอคอย ๆ ลาดจากฝั่งลงไปเป็นบริเวณไกลมาก
ชายฝั่งก็มีลักษณะโค้งเรียบเป็นส่วนมาก ไม่เว้าแหว่งเหมือนทางฝั่งตะวันตก

สิ่งที่ทำให้พิสูจน์ได้ว่าแผ่นดินคานันถูกยกขึ้น ก็คือ ทรายหอย ปู ปลาและกรวด ทรายที่ควรอยู่ในทะเลนั้น มีพบอยู่ในถ้ำหินปูนหลายแห่ง ซึ่งขณะนี้มึ่ระดับสูง กว้างทะเลมาก และนอกจากนั้น หินที่อยู่ตรงเชิงเขาหลายแห่งก็มีรอยคลื่น ชักเซาะจนเว้าเห็นได้ชัด

ตามอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยไหล่ทวีป ข้อ ๑ ได้ให้ คำจำกัดความของไหล่ทวีปไว้ดังนี้ "เพื่อความมุ่งประสงค์ของขอลเหล่านี้ คำว่า "ไหล่ทวีป" ใช้อ้างอิงถึง (ก) พื้นดินท้องทะเลและดินใต้อ่าวของ บริเวณไหล่ทะเลที่ติดกับชายฝั่ง แต่อยู่ภายนอกบริเวณทะเลอาณาเขต จนถึงความลึก ๒๐๐ เมตร หรือเกินขีดจำกัดนั้น ไปจนถึงที่ซึ่งความลึกของน้ำหน้า เห็นที่นั้นสามารถจะให้แสงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณ ดังกล่าวได้ (ข) พื้นดินท้องทะเลและดินใต้อ่าวของบริเวณไหล่ทะเล เช่นเดียวกันที่ติดกับชายฝั่งของเกาะ"

โดยที่อ่าวไทยมีลักษณะธรณีสัณฐานเป็นอ่าวตื้นตื้นที่กล่าวมาแล้ว บริเวณลึกที่สุด ซึ่งอยู่ประมาณกึ่งกลางระหว่างแหลมกาเมาท์กับแหลมตะลุมพุก มีความลึกของน้ำประมาณ ๑๐๐ เมตรเท่านั้น ฉะนั้น หากพิจารณาจากคำ จำกัดความเกี่ยวกับไหล่ทวีปของอนุสัญญา ฉบับดังกล่าวข้างต้นแล้ว อ่าวไทย ย่อมมีลักษณะเป็นไหล่ทวีปทั้งหมด ๑๐ ยิ่งกว่านั้น บริเวณทะเลจีนตอนใต้ ระหว่างเวียดนามกับอินโดนีเซียต่อไปถึงบริเวณทะเลชวา (Java Sea) กว้างแล้วแต่มีความลึกของน้ำอยู่ในระดับไม่เกิน ๒๐๐ เมตรทั้งสิ้น ฉะนั้น บริเวณนี้จึงเป็นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่มีชีวิต

๑๐ นาวาตรี ถนอม เจริญลาภ, บทความเรื่องอาณาเขตทางทะเล ของสาธารณรัฐเวียดนาม, หน้า ๑ - ๒ และหนังสือ "ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๕," (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕), หน้า ๘.

และที่ไม่มีชีวิต และอยู่ในสภาพที่ประเทศเจ้าของชายฝั่งในบริเวณดังกล่าว
พอที่จะมีความสามารถที่จะชดเชยคร่าได้

ประเทศที่มีอาณาเขตทางทะเลอยู่ในบริเวณอ่าวไทยและทะเลจีนใต้
ได้แก่ประเทศไทย มาเลเซีย กัมพูชาและเวียดนาม ซึ่งบางประเทศใน
บริเวณนี้มีความขัดแย้งทางการเมืองกับประเทศไทยอยู่หลายทาง เมื่อต่างก็มี
ผลประโยชน์ร่วมกันในทะเลบริเวณเดียวกันเช่นนี้ หากไม่ทำความตกลง
แบ่งปันให้เป็นที่พอใจกันโดยสันติวิธี ความขัดแย้งกันซึ่งรุนแรงยอมอาจเกิด
ขึ้นได้เสมอ อย่างไรก็ตาม จากความพยายามเท่าที่ผ่านมาของรัฐบาลไทย
ในการทบทวนและเจรจาเรื่องนี้กับประเทศต่าง ๆ คังกลาว ปรากฏว่า
ได้ผลน้อยมาก ยกเว้นประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุทางการเมือง
เป็นสิ่งสำคัญ

การเจรจาและการทบทวนเท่าที่กระทำมา มีดังนี้คือ

๒.๑ การแบ่งอาณาเขตทางทะเลระหว่างไทยกับมาเลเซีย

๒.๑.๑ ปัญหาทะเลอาณาเขตคานปากแม่น้ำสุโขทัย

ตามสนธิสัญญาระหว่างกรุงสยามกับกรุงอังกฤษ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ค.ศ.
๑๙๐๕ ซึ่งถือว่าเป็นสนธิสัญญากำหนดเขตแดนทางบกระหว่างไทยกับมาเลเซีย
ในปัจจุบันนั้น ทางคานชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้แบ่งปันกันดังนี้

"...จากสันปันน้ำหลักที่แบ่งระหว่างแม่น้ำ ซึ่งไหลลงอ่าวไทย
คานหนึ่ง และไหลลงมหาสมุทรอินเดียอีกคานหนึ่ง ไปตามสันปันน้ำ
หลักนี้ เส้นแบ่งเขตแดนคานคานน้ำของแม่น้ำ "สุโขทัย บัดคานี"
(Sungei Patani) "สุโขทัย เตอลูบีน" (Sungei Telubin,) และ
"สุโขทัย เปรัก" (Sungei Perak) ไปยังคานกำเนิดของแม่น้ำ
"สุโขทัย เปกอร์" (Sungei Pergau,) จากสันปันน้ำหลักของคานน้ำ
นี้ ต่อไปยังสันปันน้ำ ซึ่งแบ่งแยกแม่น้ำ "สุโขทัย เปกอร์" จากแม่น้ำ
"สุโขทัย เตอลูบีน" เรื่อยไปจนถึงภูเขา ซึ่งเรียกว่า "bukit เซอลี"
(Bukit Jeli) ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของแม่น้ำสุโขทัยโลก (Sungei
Golok) ต่อจากนั้น เส้นแบ่งเขตแดนก็เรื่อยลงไปตามร่องน้ำลึก

(thalweg) ของแม่น้ำสุโขทัย โลกไปออกสู่ทะเลที่บริเวณ "กัวลา ตาบาร" (Kuala Tabar)

เส้นแบ่งเขตแดนนี้มีผลทำให้แผ่นดินสองฟากแม่น้ำสุโขทัยปัจจุบัน "สุโขทัย เทอร์มิน" และ "สุโขทัย ต้นจันทน์" รวมทั้งแผ่นดินฝั่งซ้าย หรือฝั่งตะวันตกของแม่น้ำโขงเป็นของประเทศสยาม และแผ่นดินสองฟากแม่น้ำ "เปร์ก" และฝั่งขวาหรือฝั่งตะวันออกของแม่น้ำโขงเป็นของอังกฤษ..."

ต่อมาเมื่อมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้ว ก็ได้ยอมรับผูกพันตามสนธิสัญญาไทย-อังกฤษ ดังกล่าว และได้ถือเอาเส้นแบ่งเขตแดนข้างตนเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียตราบเท่าปัจจุบันนี้

การเปลี่ยนแปลงที่ปากแม่น้ำสุโขทัย อย่างไรก็ดีตาม โดยที่สนธิสัญญาไทย-อังกฤษ ค.ศ. ๑๘๐๕ ดังกล่าว มิได้ระบุที่ตั้งของจุดแบ่งเขตที่ปากแม่น้ำสุโขทัยไว้อย่างแน่ชัด และต่อมาภายหลังลักษณะ ทางภูมิศาสตร์ บริเวณปากแม่น้ำได้เปลี่ยนแปลงไปจากที่ระบุไว้ในสนธิสัญญา กล่าวคือ ขณะที่ทำสนธิสัญญากันนั้น บริเวณปากแม่น้ำสุโขทัยก่อนบรรจบกับทะเลมีแหลมสั้นทรายที่เรียกว่า "กัวลา ตาบาร" และเกาะกับโขดทราย ซึ่งทอดมาจากฝั่งมาเลเซียขวางอยู่ ทำให้แนวร่องน้ำลึกที่ใช้ในการเดินเรือออกทะเลต้องอ้อมตามริมฝั่งขึ้นมาทางเหนือ เฉียดแนวฝั่งของไทยขึ้นไปประมาณ ๔ กิโลเมตร จึงจะเลี้ยวขวาออกสู่ทะเลเปิด บริเวณอำเภอดงรักไปได้ เส้นเขตแดนในขณะนั้น จึงเลี้ยวไปตามแนวร่องน้ำลึกนี้โดยตลอด แต่ต่อมาเนื่องจากลมมรสุมทำให้กระแสน้ำเจาะช่องใหม่ไหลตรงออกสู่ทะเล โดยไม่ต้องวกขึ้นทางเหนือ แนวร่องน้ำลึกของแม่น้ำสุโขทัยในบริเวณนี้ก็ได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย ขณะเดียวกัน สั้นทราย "กัวลา ตาบาร" รวมทั้งแหลม เกาะและโขดทราย ในบริเวณนั้น ก็ได้สลายตัวไป เป็นผลทำให้ปากแม่น้ำสุโขทัยในปัจจุบัน ร่นลงไปทางใต้ต่ำกว่าปากแม่น้ำเก่าประมาณ ๔ กิโลเมตร ในปัจจุบันพื้นที่บริเวณนั้น จึงกลายเป็นสภาพที่ทะเลอาณาเขตของมาเลเซีย บิดขวาง

ปากแม่น้ำสุโขทัยอยู่ และลำน้ำเข้ามาทางฝั่งไทยประมาณ ๔ กิโลเมตร ทำให้เรือไทยที่เดินเขาออกแม่น้ำโขงต้องผานเขาไปหรือออกจากทะเลอาณาเขตของมาเลเซีย และถูกจับกุมฐานละเมิดทะเลอาณาเขตของมาเลเซีย อยู่เนื่อง ๆ โดยเฉพาะเรือประมงไทยที่ไปทำการประมงในบริเวณนั้น ฉะนั้น เพื่อให้เส้นเขตแดนดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์ในปัจจุบัน รัฐบาลไทยจึงเห็นสมควรที่จะเจรจากับรัฐบาลมาเลเซีย เพื่อปรับปรุงแก้ไข เส้นเขตแดนในบริเวณนี้เสียใหม่

ในที่สุดคณะกรรมการเจรจาสิทธิและขอบเขตไหล่ทวีป ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการเจรจาเรื่องทะเลอาณาเขตด้วย ได้เริ่มทบทวนเรื่องนี้กับตัวแทน รัฐบาลมาเลเซีย ในปี ๒๕๑๔ จนกระทั่งคณะผู้แทนของทั้งสองประเทศได้ เปิดการเจรจาเพื่อพิจารณาร่างความตกลงเกี่ยวกับเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขตทางคานตะวันตกและทำการเจรจาขั้นต้นเกี่ยวกับการแบ่งเขตทะเลอาณาเขตทางคานตะวันออก ระหว่างวันที่ ๒๒ ถึง ๒๓ ธันวาคม ๒๕๑๔ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ จึงเป็นโอกาสที่ฝ่ายไทยจะได้ยกเรื่องการแก้ไข เส้นเขตแดนปากน้ำสุโขทัยดังกล่าวขึ้นเจรจากับฝ่ายมาเลเซียเป็นครั้งแรก และได้เจรจากันอีกเป็นครั้งที่สองเมื่อวันที่ ๔ - ๕ กันยายน ๒๕๑๕ แต่ผลการเจรจายังไม่เป็นที่เปิดเผย

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับเขตแดนบริเวณปากน้ำสุโขทัย

ปัญหาเขตแดนบริเวณปากน้ำสุโขทัยนี้ หากพิจารณาในแง่กฎหมายและหลักปฏิบัติระหว่างประเทศ โดยอาศัยข้อเท็จจริงตามที่กล่าวมาแล้ว ในเบื้องต้น อาจทำให้เข้าใจไปได้ว่า เมื่อสนธิสัญญาฉบับนี้เขตแดนไทย-อังกฤษ ค.ศ. ๑๘๐๕ ไคระบุจุดสิ้นสุดของเส้นแบ่งเขตปากน้ำสุโขทัยโลก ที่แหลมสันทราย "กัวลา ตาบาร์" เช่นนี้แล้ว ก็ไม่น่าจะมีปัญหาในทางกฎหมายที่จะต้องถกเถียงกันอีก เพราะตามกฎหมายระหว่างประเทศ ความเป็นที่สนธิสัญญายังใช้บังคับอยู่ ประเทศภาคีสันธิสัญญาย่อมผูกพัน

ความข้อความในสนธิสัญญา^{๑๑} โดยมีอาจเปลี่ยนแปลงได้ เว้นแต่สนธิสัญญา
 จะมีข้อความระบุให้เปลี่ยนแปลงได้ หรือคู่ภาคีจะยินยอมควย ฉะนั้น จุดแบ่ง
 เขตแดนในบริเวณดังกล่าวจึงน่าจะไมอาจแก้ไขให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้
 ในสนธิสัญญาโดยปราศจากความยินยอมของฝ่ายมาเลเซีย แต่อย่างไรก็ตาม
 หากพิจารณาให้ลึกซึ้งลงไปแล้ว จะเห็นได้ว่า การระบุจุดสิ้นสุดที่ปากแม่น้ำ
 สู่โห่งโลกคามสนธิสัญญาไทย-อังกฤษ ค.ศ. ๑๙๐๘ นั้น มิได้มีการกำหนด
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ไว้อย่างแน่ชัด เพียงแต่ระบุชื่อสถานที่โดยคร่าว ๆ เท่านั้น
 ฉะนั้น โดยอาศัยเหตุผลทางกฎหมายระหว่างประเทศ และเหตุผลอื่น ๆ กัง
 จะกล่าวต่อไปนี้แล้ว การที่ฝ่ายไทยขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตแดนบริเวณดังกล่าว
 ก็มีเหตุผลสนับสนุนอยู่มากคือ

๑. ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่า "พื้นแผ่นดินย่อมเป็น
 หลักของทะเล" (the land dominates the sea) การที่รัฐจะมีอำนาจอธิปไตย
 เหนือเขตทางทะเลใด ๆ รัฐนั้นย่อมต้องมีแผ่นดินที่ยู่ประชิดกับเขตทาง
 ทะเลนั้น ๆ เป็นหลักอยู่เสมอ เพราะแผ่นดินย่อมเป็นที่มาแห่งอำนาจ
 ของรัฐที่จะใช้ควบคุมอาณาเขตทางทะเลที่ขยายออกไปจากชายฝั่ง^{๑๒}
 ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่นการที่เกาะ ๆ หนึ่ง ซึ่งมีอาณาเขตทางทะเลตาม
 กฎหมายระหว่างประเทศอยู่ก่อนแล้ว แต่ภายหลังเกาะนั้น ๆ ไคลมสลายหายไป

^{๑๑} คำหลัก " Pacta Sunt Servanda" ซึ่งปรากฏในมาตรา
 ๒๖ แห่งสนธิสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา (Vienna
 Convention on the Law of Treaty of 1969) ว่า "Every treaty in
 force is binding upon the parties to it and must be performed by
 them in good faith".

^{๑๒} North Sea Continental Shelf Cases, op.cit., p. 51.

ยอมมีผลทำให้ทะเลในบริเวณนั้น กลายเป็นทะเลที่ไม่มีเจ้าของ ผู้ที่มีอำนาจเหนือเกาะและบริเวณทะเลแต่เดิมนั้น ย่อมไม่มีสิทธิใด ๆ ที่จะมาอ้างอำนาจเหนือบริเวณนั้นอีก ฉะนั้น กรณีของสนธิสัญญากวาลาตามาร์ของมาเลเซียก็น่าจะเป็นเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การที่ฝ่ายมาเลเซียมีสิทธิในน่านน้ำบริเวณปากแม่น้ำสุโหลงโกลรอบ ๆ สนธิสัญญาก็น่าจะมีขึ้นแผ่นดินที่เป็นสนธิสัญญาอยู่ เมื่อสนธิสัญญาดังกล่าวได้สลายไป ก็เปรียบเสมือนฐานแห่งอำนาจของสิทธิใดหมดไป ย่อมมีผลทำให้สิทธิในน่านน้ำบริเวณนั้นของมาเลเซียหมดไปด้วย กรณีนี้แม้ว่าฝ่ายมาเลเซียจะอ้างได้ว่ามีความมีสนธิสัญญาผูกมัดฝ่ายไทยอยู่ก็ตาม แต่สนธิสัญญาหรือส่วนใด ๆ ของสนธิสัญญาจะมีอยู่ก็ตามแต่ที่ผูกมัดไทยไว้ซึ่งสิทธิในควัตถุแห่งสัญญาเท่านั้น เมื่อผูกมัดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีสิทธิในควัตถุแห่งสัญญาหรือควัตถุแห่งส่วนใดส่วนหนึ่งของสัญญา ซึ่งอาจแยกออกได้จากสัญญาทั้งฉบับ ควัตถุแห่งสัญญานั้น ๆ ก็ย่อมหลุดจากความผูกพันของสัญญาแห่งผูกมัด ฉะนั้น โดยที่ขอบทเกี่ยวกับความตกลงบริเวณปากแม่น้ำสุโหลงโกลนี้ สามารถแยกออกไปจากขอบทอื่นของสนธิสัญญาได้ ตามหลักเกณฑ์ในกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่าด้วยสนธิสัญญา^{๑๓} ข้อตกลงเกี่ยวกับเส้นเขตแดนที่ปากแม่น้ำสุโหลงโกล จึงน่าจะแยกแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมตามสภาพทางธรรมชาติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้

^{๑๓} Vienna Convention on the Law of Treaties, "Separability of treaty provisions" Article 44 "...3. If the ground relates solely to particular clauses, it may be invoked only with respect to those clauses where:

(a) the said clauses are separable from the remainder of the treaty with regard to their application;

(b) it appears from the treaty or is otherwise established that acceptance of those clauses was not an essential basis of the consent of the other party or parties to be bound by the treaty as a whole; and

(c) continued performance of the remainder of the treaty would not be unjust...".

๒. ตามเจตนารมณ์เดิมของคูภาคี ซึ่งแสดงออกโดยสนธิสัญญาไทย-อังกฤษ ค.ศ. ๑๘๐๘ การแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศในช่วงนี้ โดยอาศัยแม่น้ำสุโขทัยเป็นหลัก กรณีเช่นนี้ตามหลักปฏิบัติระหว่างประเทศในเรื่องการแบ่งเขตแดนโดยอาศัยทางน้ำเป็นหลัก ถ้าปรากฏว่าทางน้ำนั้น ไคคอย ๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างช้า ๆ ตามกระบวนการทางธรรมชาติ เช่น โดยการเซาะของกระแสน้ำ หรือโดยการพอกพูนของวัตถุต่าง ๆ กับดินโคลน จนทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลงไป เส้นเขตแดนระหว่างประเทศตามที่ตกลงกัน ในสนธิสัญญาย่อมถือว่าเปลี่ยนแปลงไปตามทางน้ำดังกล่าวด้วย แมว่าทางน้ำใหม่ที่เกิดขึ้น จะอยู่ในบริเวณอื่น ซึ่งไม่ใช่บริเวณที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาที่ตกลงกันแต่เดิมก็ตาม แต่ทางน้ำนั้นไคเปลี่ยนไปอย่างกระทันหัน เนื่องจากการพังทลาย (avulsion) ไม่ว่าจะโดยแรงธรรมชาติหรือโดยการกระทำของมนุษย์เอง เส้นเขตแดนในบริเวณดังกล่าวจะไม่ถือว่าเปลี่ยนแปลงไปตามทางน้ำใหม่ที่เกิดขึ้น และยังคงถือบริเวณทางน้ำเดิมนั้น เป็นเส้นเขตแดนที่ถูกคองอยู่ ๑๘

โดยที่ในขณะที่ทำความตกลงกันนั้น บริเวณปากแม่น้ำสุโขทัยยังเป็นส่วนหนึ่งของแม่น้ำอยู่ ฉะนั้น กรณีนี้จึงยอมนำหลักปฏิบัติระหว่างประเทศดังกล่าวข้างตนมาปรับใช้ได้ ประกอบกับหลักการในเรื่องความสะดวกในทางการปกครอง การเดินเรือ เขตอำนาจศาล ฯลฯ กรณีของปากแม่น้ำสุโขทัย ซึ่งทางน้ำบริเวณปากน้ำไคเปลี่ยนสภาพไปด้วยแรงเซาะของกระแสน้ำนี้ จึงน่าจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ให้เป็นไปตามความเหมาะสมของแนวชายฝั่งของแต่ละฝ่าย

^{๑๘} William W. Bishop, Jr., International Law, Cases and Materials, Boston and Toronto: Little, Brown and Company, third edition, 1971, pp. 447 - 448, and L. Oppenheim, International Law, London: Longman Group Ltd., Volume 1, eighth edition, 1974, p.533.

ปัญหาในอนาคต โดยที่บริเวณปากน้ำสุโขทัยโลกมีพื้นที่เป็นทราย การเปลี่ยนแปลงในลักษณะเกี่ยวกับที่กล่าวข้างต้น ย่อมมีได้เสมอ ดังนั้น พิกัดทางภูมิศาสตร์ที่จะตกลงกันเพื่อกำหนดไว้ในความตกลงระหว่างประเทศ ทั้งสองอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ในอนาคต และจะเป็นปัญหาอีกต่อไป เมื่อรูปร่างลักษณะของปากแม่น้ำเปลี่ยนแปลงไปอีก

การแก้ปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของปากแม่น้ำสุโขทัยโลกนี้ ได้มีผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่ง (นาวาตรี ถนอม เจริญลาภ ร.น หัวหน้าแผนก ระบายน้ำ กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ) ให้ความเห็นว่า อาจใช้วิธีเลื่อนจุด ที่ ๑ บริเวณปากแม่น้ำออกไปในทะเลที่บริเวณน้ำลึกพอสมควร ราว ๕ - ๑๐ เมตร และเส้นเขตแดนจากจุดใหม่ที่กำหนดขึ้นก็จะกลายเป็นเส้นที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยถือเอาว่าเส้นที่ต่อจากจุดกึ่งกลางแนวน้ำลึกตรงปากน้ำ ถึง จุดที่กำหนดขึ้นใหม่เป็นเส้นเขตแดน เมื่อเป็นเช่นนี้ ไม่ว่าปากแม่น้ำจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ทั้งสองฝ่ายก็จะออกสู่ทะเลเปิดได้เสมอ

๒.๑.๒ เขตไหล่ทวีประหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย

ในการประชุมเจรจาระหว่างผู้แทนรัฐบาลไทยกับมาเลเซียที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๔ - ๖ กันยายน ๒๕๑๕ นอกจากจะตกลงกันในเรื่องการ กำหนดเขตทะเลอาณาเขตทางฝั่งตะวันตกในทะเลอันดามันและช่องแคบ มะละกาตอนเหนือกับเขตทะเลอาณาเขตทางฝั่งตะวันออก บริเวณปากน้ำ สุโขทัยโลกแล้ว คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายยังได้เจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีป ระหว่างประเทศทั้งสองในบริเวณอ่าวไทย และทะเลจีนใต้ ต่อจากทะเล อาณาเขตของทั้งสองฝ่ายออกไป

ผลการแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างไทยกับมาเลเซียดังกล่าวยังไม่เป็นที่เปิดเผย แต่ตามสภาพทางภูมิศาสตร์ในอ่าวไทยและทะเลจีนใต้ หาก ทั้งสองฝ่ายกล่าวคือไทยกับมาเลเซียต้องการให้การแบ่งเขตไหล่ทวีปเป็นไป โดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก็คงจะต้องเชิญเวียตนามเข้ามาร่วมกันเจรจาแบ่งเขต

ไหลทวีปควยเป็นประเทศที่สาม เพราะเส้นแบ่งเขตไหลทวีปที่จะลากต่อ ๆ ไป จะต้องไปชนกับเขตไหลทวีปของเวียดนามในที่สุด ซึ่งถ้าเวียดนามยอมเข้าร่วมการเจรจาแบ่งเขตไหลทวีปร่วมกันสามประเทศแล้ว ทั้งสามประเทศก็จะได้กำหนดจุดรวมของเส้นแบ่งเขตไหลทวีปขึ้น ต่อจากนั้นก็จะเป็นการสะดวกที่ประเทศไทยจะได้แยกเจรจาแบ่งเขตไหลทวีปต่อไป เพียงสองฝ่ายกับมาเลเซียและกับเวียดนาม ส่วนมาเลเซียก็จะได้แยกเจรจาสองฝ่ายกับเวียดนามและไทยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ทรายจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลไทยกับรัฐบาลมาเลเซียก็ยังไม่ได้ประกาศความตกลงหรือสนธิสัญญาใด ๆ เกี่ยวกับเส้นแบ่งเขตไหลทวีปในบริเวณอ่าวไทยและทะเลจีนใต้ ทะเลในบริเวณนี้จึงยังเป็นพื้นที่ที่เป็นปัญหาอยู่ กล่าวคือ รัฐบาลมาเลเซียได้ประกาศเขตสำรวจและขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียมเคลื่อนที่เข้ามาในเขตไหลทวีปของไทยในบริเวณดังกล่าว ซึ่งได้ประกาศไว้เมื่อปี ๒๕๑๖ ทำให้บริษัทที่ได้รับสัมปทานการขุดเจาะน้ำมันในบริเวณเขตไหลทวีปดังกล่าวของไทย เกิดความไม่แน่ใจในสิทธิของตนเอง และไม่กล้าเสี่ยงดำเนินการขุดเจาะ เพราะเกรงจะลวงล้ำเข้าไปในเขตของมาเลเซีย จึงเป็นปัญหาที่รัฐบาลต้องรีบแก้ไขต่อไป เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องกันข้อขัดแย้งอันจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒.๒ จุดรวมของไหลทวีประหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียและเวียดนาม

โดยที่บริเวณอ่าวไทยและทะเลจีนใต้ตอนที่ประเทศไทยกับมาเลเซียทำการแบ่งเขตไหลทวีปกันนั้น ยังมีประเทศเวียดนามอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งมีส่วนในไหลทวีปนี้ด้วย เพราะเขตทางทะเลที่ทั้งสองฝ่ายจะกำหนดต่อ ๆ ไป อาจลวงล้ำเข้าไปในบริเวณที่เป็นสิทธิโดยชอบธรรมของเวียดนามตามกฎหมายระหว่างประเทศ

เกี่ยวกับเรื่องนี้ รัฐบาลไทยได้เคยส่งผู้แทนไปยังท่าที่ของรัฐบาล เวียดนามอย่างเป็นทางการ เมื่อปลายเดือนกันยายน ๒๕๑๕ ฝ่ายเวียดนาม แสดงที่ท้าวาทองการกำหนดจุดรวมแบ่งเขตไหลทวีปโดยไม้อ่างถึงเกาะใด ๆ เลย เพราะจะได้นำหลักการนี้ไปยืนยันในการเจรจากับอินโดนีเซีย เพื่อ ปฏิเสธทฤษฎีหมู่เกาะของอินโดนีเซีย ในการแบ่งเขตไหลทวีปกัน

แต่ต่อมาในระยะปี ๒๕๑๖ ถึงต้นเดือนพฤษภาคม ปี ๒๕๑๘ ก่อน ที่รัฐบาลเวียดนามใต้จะถูกเวียกงและเวียดนามเหนือขับไล่ออกจากประเทศ และยึดอำนาจการปกครองประเทศ เปลี่ยนระบอบการปกครองเป็นระบอบ คอมมิวนิสต์นั้น สถานการณ์ทางการเมืองของเวียดนามใต้อยู่ในสภาพไม่ มั่นคงตลอดเวลา ทำให้ประเทศทั้งสองไม่มีโอกาสที่จะเจรจากันในเรื่อง นี้อีก และเมื่อเวียดนามใต้ไครวมเข้าเป็นประเทศเดียวกับเวียดนามเหนือ การเจรจากำหนดจุดรวมสามประเทศของไหลทวีปในอ่าวไทยและทะเลจีนใต้ คังกล่าว คาดว่าคงต้องรอต่อไปอีกจนกว่าบรรยากาศทางการเมืองอำนวยให้ แต่ไม่ควรจะปล่อยให้เนิ่นนานเกินไปนัก เพราะเป็นเรื่องผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจร่วมกัน ที่จะต้องหันหน้าเข้าปรึกษาและผ่อนปรนให้แกกัน เพื่อ มิให้เกิดข้อขัดแย้งกันขึ้น

๒.๓ การแบ่งอาณาเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับ ประชาธิปไตยกัมพูชา^{๑๕}

ประเทศไทยกับกัมพูชายังไม่มีข้อตกลงแบ่งอาณาเขตทางทะเล ระหว่างกัน ไม่วาจะเป็นการแบ่งทะเลอาณาเขตหรือเขตไหลทวีป คณะ กรรมการเจรจาสีทธิและขอบเขตไหลทวีปได้เคยพยายามจะเจรจากับ รัฐบาลกัมพูชาเกี่ยวกับเรื่องนี้มาครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๑ - ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓

^{๑๕} สาธารณรัฐเขมรได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็นรัฐประชาธิปไตย แห่งกัมพูชาตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งผ่านการรับรองจากสภาแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๘ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๘.

โดยส่งผู้แทนไปเจรจากับรัฐบาลกัมพูชาที่พนมเปญ แต่ปรากฏว่าไม่ได้ผล เนื่องจากผู้แทนทั้งสองฝ่ายต่างมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน ในการนี้คณะผู้แทนไทยได้เสนอว่า ทั้งสองฝ่ายควรจะนำปัญหาต่าง ๆ มาพิจารณาศึกษา โดยละเอียดอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะได้มีการเจรจาในขั้นต่อไป คณะผู้แทนกัมพูชาเห็นชอบด้วย และกล่าวว่า สำหรับการเจรจาครั้งที่สองนี้ แต่ละฝ่ายควรพยายามเตรียมข้อเสนอของตนขึ้นใหม่ เพื่อให้ใกล้เคียงกับทัศนคติและหลักการของฝ่ายตรงข้ามบ้าง เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายจะได้มีโอกาสบรรลุถึงความตกลงมากยิ่งขึ้น และในที่สุดก็ได้ออกแถลงการณ์ร่วมมีใจความสำคัญว่า "คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงเห็นชอบ ที่จะนำความคิดเห็นทุกข้อที่รวบรวมได้ครั้งนี้เสนอต่อรัฐบาลของตน และพยายามที่จะเสนอแนวความคิดใหม่ให้ใกล้เคียงกันสำหรับการเจรจาทันที" และต่อมาประเทศไทยกับกัมพูชาไม่ได้มีการเจรจาในเรื่องนี้กันอีก

การดำเนินการในส่วนของกัมพูชา

ในส่วนของกัมพูชาเอง กัมพูชาได้ประกาศเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลของตนแต่ฝ่ายเดียวหลายครั้ง กล่าวคือ

๒.๓.๑ การลากเส้นฐานตรงของกัมพูชา กัมพูชาได้ประกาศเส้นฐานตรงของตนเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๐ (ค.ศ. ๑๙๕๗) ในการนี้ปรากฏว่า ฝ่ายกัมพูชาได้ลากเส้นฐานตรงโดยเชื่อมเกาะต่าง ๆ คือ Ilot Kusovrie, Rocher Condor เกาะ Prins และเกาะ Tang ในการเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-เขมรที่กรุงพนมเปญเมื่อวันที่ ๑ - ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓ โดยฝ่ายกัมพูชาได้อ้างเหตุผลสนับสนุนการลากเส้นฐานตรงของตนดังนี้

ก. เกาะดังกล่าวเป็นเกาะที่มีความสำคัญต่อกัมพูชา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และอื่น ๆ กล่าวคือ มีชาวกัมพูชาพักอาศัยอยู่ และเป็นที่ยึดมั่นไปมาของชาวประมงกัมพูชา ซึ่งยึดถือว่าน่านน้ำระหว่างเกาะเหล่านั้นกับ

ผืนแผ่นดินใหญ่เป็นแหล่งประมงอันสำคัญยิ่ง และโดยที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเหล่านี้ กัมพูชาย่อมมีสิทธิลากเส้นฐานตรงเชื่อมเกาะที่เกี่ยวข้องของโคตามันย ขอ ๔ วรรค ๔ อนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง

ข. เกาะดังกล่าวตั้งอยู่ห่างจากกันไม่เกิน ๒๔ ไมล์ทะเล จึงอาจถือได้ว่าเป็นหมู่เกาะตามความหมายของขอ ๔ วรรค ๑(๒) แห่งอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง

ค. เส้นฐานตรงที่ลากขึ้นมิได้ขัดต่อขอ ๔ วรรค ๒ ของอนุสัญญาดังกล่าว เพราะเป็นไปตามแนวฝั่งทะเลทั่วไปของกัมพูชา

ขอวิจารณ์

ควยเหตุนี้ หากพิจารณาตามเหตุผลของกัมพูชาที่สนับสนุนการลากเส้นฐานตรงของตนนั้น จะเห็นได้ว่า กัมพูชาได้ตีความขอ ๔ วรรค ๔ แห่งอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยทะเลอาณาเขต และเขตต่อเนื่องไม่ถูกต้อง เพราะตามอนุสัญญานี้ได้ระบุเงื่อนไขการลากเส้นฐานตรงไว้หลายข้อด้วยกันในวรรค ๑, ๒ และ ๓ และเงื่อนไขเหล่านี้ กัมพูชาจะต้องปฏิบัติตามได้เสียก่อนที่จะมีสิทธิใช้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมาเป็นมูลฐานในการกำหนดเส้นฐานตรง ตามขอ ๔ วรรค ๔ แห่งอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่า ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวไม่อาจถือเป็นเหตุอ้างสิทธิที่จะลากเส้นฐานตรงใด ๆ ได้ มิฉะนั้นถ้ามีเกาะซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจตั้งอยู่ห่างจากผืนแผ่นดินใหญ่เป็นระยะทางหลาย ๆ สิบไมล์ทะเล รัฐบาลฝั่งย่อมมีสิทธิลากเส้นฐานตรงเชื่อมเกาะดังกล่าวกับแผ่นดินใหญ่ได้ ซึ่งเป็นการตีความที่ไม่ถูกต้อง

ส่วนข้ออ้างของกัมพูชาในข้อ ข. ที่ว่าเกาะต่าง ๆ อยู่ห่างจากกัน และกันไม่เกิน ๒๔ ไมล์ทะเลนั้น เป็นข้ออ้างที่ฝ่ายกัมพูชาเองได้ปฏิเสธ ไม่ยอมรับฟังอยู่แล้ว เนื่องจากในการเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่าง ไทย-กัมพูชา เมื่อวันที่ ๑ - ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓ ณ กรุงพนมเปญ ญัตติรัฐบาลกัมพูชาได้โต้แย้งการลากเส้นฐานตรงของไทยในบริเวณอ่าวไทย ใกล้ชายฝั่งกัมพูชา บริเวณเกาะกุกกับแหลมสารพัดพิศมว่า การที่ประเทศไทย ใช้หลักที่กำหนดระยะ ๒๔ ไมล์ทะเลมาใช้กับความยาวของเส้นฐานตรงนั้น ไม่ชอบด้วยหลักกฎหมายระหว่างประเทศ เพราะหลักนี้วางไว้สำหรับอ่าว โดยเฉพาะ ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องเกาะเลย นอกจากนี้ข้อ ๔ วรรค ๑ ของอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง ยังใคร่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า การที่รัฐชายฝั่งจะลากเส้นฐานตรงได้ จะต้องมีเกาะเป็นแนวตามฝั่งทะเลในบริเวณที่ใกล้เคียงติดต่อกัน และข้อ ๔ วรรค ๒ ยังใคร่ระบุอีกด้วยว่า บริเวณทะเลซึ่งอยู่ภายในเส้นฐานตรงนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ กับผืนแผ่นดินอย่างใกล้ชิดเพียงพอ แต่เกาะต่าง ๆ ที่ฝ่ายกัมพูชาได้ลากเส้นฐานตรง เชื่อมนั้นก้อยู่ห่างจากผืนแผ่นดินเป็นอันมาก

สำหรับข้ออ้างประการที่ ๓ ตามข้อ ค. ปรากฏว่า เส้นฐานตรง ที่ลากขึ้นนั้น หักเหไปจากแนวฝั่งทะเลทั่วไปของกัมพูชาเกินสมควร โดยเฉพาะในบริเวณอ่าว "Kompong Som" เส้นฐานตรงของกัมพูชา แทนที่จะเป็นเส้นเชื่อมเกาะเล็กเกาะน้อยที่อยู่ปากอ่าว กลับกลายเป็น เส้นที่มุ่งตรงไปทางทิศใต้ จึงยอมขัดต่อข้อ ๔ วรรค ๒ ของอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง

ฉะนั้น จึงพอสรุปได้ว่า การลากเส้นฐานตรงของกัมพูชาไม่ถูกต้อง ตามกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่อนุสัญญากรุงเจนีวาได้กำหนดไว้

๒.๓.๒ การประกาศเขตไหล่ทวีปของกัมพูชา กัมพูชาได้ ประกาศเขตไหล่ทวีปแต่ฝ่ายเดียว เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

(ค.ศ. ๑๙๗๐) แต่เนื่องจากเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปที่กัมพูชาประกาศนั้น ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ ประเทศไทยจึง ไม่ยอมรับ (เมื่อครั้งประชุมเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปกับกัมพูชาระหว่าง วันที่ ๑ - ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓) ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕

(ค.ศ. ๑๙๗๒) รัฐบาลกัมพูชาได้ประกาศเขตไหล่ทวีปของตนอีกครั้งหนึ่ง^{๑๖} มีลักษณะใกล้เคียงกับครั้งที่แล้ว แต่คราวนี้คลุมพื้นที่ทางทะเลกว่า ๕๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ซึ่งกว้างกว่าการประกาศคราวที่แล้ว (ดู เอกสารประกอบหมายเลข ๑๐)

ในการกำหนดเขตไหล่ทวีปแต่ฝ่ายเดียวของกัมพูชาทั้งสองครั้ง ใคอาศัยสัญญาต่อหายว่าควยการปักปันเขตแดนทางบกระหว่างไทยกับฝรั่งเศส เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๐๗ เป็นมูลฐานในการกำหนดเขตไหล่ทวีปในคานเหนือ

หนังสือสัญญาไทย-ฝรั่งเศส ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ร.ศ.๑๒๕ (ค.ศ.๑๙๐๗)

ตามหนังสือสัญญาไทย-ฝรั่งเศส ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ร.ศ.๑๒๕ มีสัญญาต่อหายว่าควยการปักปันเขตแดนทางบกระหว่างไทยกับดินแดน กัมพูชาของฝรั่งเศสอยู่ ต่อมาเมื่อกัมพูชาได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ก็ ไคสืบสิทธิตามหนังสือสัญญาดังกล่าว ซึ่งขอ ๑ แห่งสัญญาต่อหายนี้ไคระบุ ว่า "เขตแดนในระหว่างกรุงสยามกับอินโดจีนของฝรั่งเศสนั้น ตั้งแต่ ชายฝั่งทะเลที่ตรงข้ามจากยอดเขาสูงที่สุดของเกาะกูดเป็นหลักแล้ว ตั้งแต่ นี้ตอไปทางตะวันออกเฉียงเหนือถึงสันเขาพนมกระวานแล" ว่าเป็น ขอความที่กำหนดเส้นแบ่งเขตทางทะเลระหว่างไทย-กัมพูชา โดยวิธีการ ลากเส้นจากยอดเขาสูงที่สุดของเกาะกูดตรงไปยังสันเขาพนมกระวานแล และถือวาลากดังกล่าวเป็นเส้นแบ่งเขตทางทะเลซึ่งมีผลผูกมัดไทย

^{๑๖}Decree Regarding the Delimitation of the Cambodian Continental Shelf, No. 439-72/PRK, Phnom-Penh, 1 July 1972.

ในเรื่องนี้ หากพิจารณาโดยความเป็นธรรมแล้ว จะเห็นว่าการ
 ที่สัญญาปักปันเขตแดนระหว่างไทยกับดินแดนกัมพูชาระบุไว้ว่า เส้นเขตแดน
 เริ่มจากทะเลนั้นมีใค้หมายความวาทะคดีมีเจตนาแบ่งเขตทางทะเลด้วย
 เป็นแต่เพียงแสดงว่า แนวเขตที่ทิศจากทะเลไปสู่ผืนแผ่นดิน มิใช่จาก
 ผืนแผ่นดินมายังทะเลดังเช่นสนธิสัญญาแบ่งเขตแดนทั่ว ๆ ไป ฉะนั้น เส้น
 แบ่งเขตแดนที่กำหนดขึ้นดังกล่าว จึงเป็นเส้นแบ่งเขตแดนเฉพาะบนผืนแผ่นดิน
 ใหญ่เท่านั้น อนึ่ง ตามที่ปรากฏในบันทึกการประชุมของคณะกรรมการปักปัน
 เขตแดนเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๐๘ ว่าได้มีการเล็งเส้นตรง
 ระหว่างยอดเขาสูงสุดของเกาะกุกกับสันเขาพนมกระวานแลบนผืนแผ่นดินนั้น
 ก็มีเจตนาอยู่เพียงอย่างเดียวคือ การกำหนดจุดเริ่มต้นของเส้นแบ่งเขต
 บนบก เพราะตามหลักการปักปันเขตแดนยอมตองอาศัยจุดเด่นของภูมิศาสตร์
 ที่มั่นคงถาวรเป็นหลัก ฉะนั้น เส้นตรงที่เล็งจากยอดเขาสูงสุดของเกาะ
 กุกกับสันเขาพนมกระวานแล ตามแบบ straight-line projection จะต้อง
 ถือว่าเป็นเส้นสมมติ (imaginary line) ที่ใช้สำหรับกำหนดที่ตั้งของจุด
 เริ่มต้นของเขตแดนบนบก และถือว่าเป็นเส้นแบ่งเขตทางทะเลด้วยมิได้

ในคราวประชุมเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-กัมพูชา ๑ - ๕
 ธันวาคม ๒๕๑๓ นั้น คณะผู้แทนไทยและกัมพูชาเห็นพ้องตองกันว่า เส้น
 แบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสองควรกำหนดขึ้นโดยวิธีลากเส้น
 มัชยะตามนัยขอ ๖ วรรค ๑ และ ๒ แห่งอนุสัญญากรุงเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป
 ฉะนั้น ทั้งสองฝ่ายจึงได้นำเส้นมัชยะที่เขียนไว้มารียบเทียบกัน ปรากฏว่า
 เส้นดังกล่าวแม้ว่าใคร่สร้างขึ้นโดยอาศัยหลักเส้นมัชยะเดียวกันนี้ แต่มีความ
 แตกต่างกันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เส้นมัชยะที่ฝ่ายไทยสร้าง
 ขึ้นนั้น ได้ใช้*ฝั่งของผืนแผ่นดินและเกาะสำคัญ ๆ ของแต่ละประเทศเป็น
 จุดฐานสำหรับกำหนดเส้นมัชยะ โดยมีใค้คำนึงถึงเกาะเล็กเกาะน้อย ไม้ว่า
 จะเป็นเกาะของไทยหรือของกัมพูชา แต่เส้นมัชยะที่ฝ่ายไทย-กัมพูชาสร้าง
 ขึ้นโดยวัดเส้นมัชยะระหว่างเกาะทุกเกาะที่เป็นของกัมพูชา (ยกเว้น Ilot

Veer) กับจุดฐานบนผืนแผ่นดินของไทย โดยมีไคค่านึงถึงเกาะบางเกาะของไทยที่มีอยู่ โดยไม่มีหลักการอ้างอิงที่ถูกต้อง นอกจากนั้นแล้ว เส้นแบ่งเขตที่ลากออกจากจุดเริ่มต้นของเส้นแบ่งเขตแดนไทย-กัมพูชา บนแหลมสารพัดพิศม์ ยังเป็นเส้นที่ลากขึ้นในแบบ *straight-line projection* จากเส้นตรงที่ลากเชื่อมยอดเขาสูงสุดบนเกาะกูดกับสันเขาพนมกระวาน และบนบก ตามที่ไคกล่าวมาแล้ว และจุดฐานในการวัด เส้นมัธยะไคแก่จุดที่เส้นดังกล่าวตัดกับเส้นขอบนอกของทะเลอาณาเขตของเกาะกูด

เหตุผลของฝ่ายกัมพูชา

เหตุผลที่ฝ่ายกัมพูชาใช้กล่าวอ้างว่าตนมีสิทธิใช้เกาะต่าง ๆ เป็นจุดฐานในการลากเส้นมัธยะ ไคแก่

๑. เกาะทั้งหลายของกัมพูชาเข้าชายค่านิยามในข้อ ๑๐ วรรค ๑ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง และตามนัยข้อ ๑๐ วรรค ๒ ของอนุสัญญา ดังกล่าวกับข้อ ๑ (๖) แห่งอนุสัญญา ว่าด้วยไหล่ทวีป เกาะย่อมมีทะเลอาณาเขตและไหล่ทวีปเป็นของตัวเองเช่นเดียวกับ ผืนแผ่นดินทุกประการ

๒. ข้อ ๖ วรรค ๑ และ ๒ แห่งอนุสัญญา ว่าด้วยไหล่ทวีป ระบุให้ลากเส้นมัธยะ ไคโดยวัดจากเส้นฐานหรือจุดฐานเดียวกันกับที่ใช้ในการวัดความกว้างของทะเลอาณาเขต ทั้งนี้ย่อมรวมถึงจุดฐานและเส้นฐานของเกาะต่าง ๆ ที่เขา ชายข้อ ๑๐ ของอนุสัญญาว่าด้วยทะเลอาณาเขต และเขตต่อเนื่องด้วย

๓. เกาะต่าง ๆ ที่กัมพูชาใช้เป็นจุดฐานนั้น เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ มีคนพำนักอาศัยอยู่ และมีความสำคัญทางเศรษฐกิจต่อกัมพูชา ด้วยเหตุนี้จึงอาจถือได้ว่าเป็น "กรณีแวดล้อมพิเศษ" ซึ่งทำให้กัมพูชามีสิทธิลากเส้นอื่นที่ผิดแปลกไปจากเส้นที่วัดจากจุดฐานบนผืนแผ่นดินไค

ความเห็นของฝ่ายไทย

กับเหตุผลของฝ่ายกัมพูชาดังกล่าว ฝ่ายไทยไม่เห็นด้วยและได้
หยิบยกเหตุผลขึ้นตอบโต้ดังนี้

๑. ถึงแม้เกาะกัมพูชาจะเข้าข่ายอนุสัญญาว่าด้วยทะเลอาณา
เขตต่อเนื่องก็ตาม แต่โดยขนาดและลักษณะทางภูมิศาสตร์แล้ว ไม่ควรใช้
เป็นจุดฐานในการลากเส้นมัจยะ เพราะจะเป็นเหตุให้เส้นมัจยะรุดล่าเข้า
มาทางฝ่ายไทยมากเกินไป และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับ
ประเทศไทย หนึ่ง ข้อ ๖ วรรค ๑ และ ๒ ของอนุสัญญาว่าด้วยไหล่ทวีป
ก็ได้ระบุไว้ว่า การมี "กรณีแวดล้อมพิเศษ" อยู่นั้น อาจจะทำให้จำเป็นต้อง
ใช้เส้นแบ่งเขตอื่นที่มีเส้นมัจยะที่กำหนดขึ้นตามหลักการอย่างเคร่งครัด
ถึงแม้ว่าอนุสัญญา จะไม่นิยามคำว่า "กรณีแวดล้อมพิเศษ" ว่าจะรวมถึงอะไร
บ้าง แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การมีเกาะอยู่ควยนั้น ยอมรับได้ว่าเป็น
"กรณีแวดล้อมพิเศษ" กรณีหนึ่งที่สมควรให้ฝ่ายไทยมีสิทธิปฏิเสธไม่ยอมรับ
เส้นมัจยะที่ลากจากเกาะ

๒. อย่างไรก็ตาม ข้อ ๖ วรรค ๑ และ ๒ แห่งอนุสัญญา
ว่าด้วยไหล่ทวีป มิได้ระบุไว้ว่า ถ้าหากมี "กรณีแวดล้อมพิเศษ" แล้ว จะให้
ลากเส้นแบ่งเขตในลักษณะใด ฉะนั้นจึงต้องอาศัยแนวคำพิพากษาของศาล
โลก ในกรณีไหล่ทวีปในทะเลเหนือ เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๙๖๙ (North Sea
Continental Shelf Cases ๑๙๖๙) ช่วยในการตีความ ในคดีดังกล่าว
ศาลได้ตัดสินว่า การแบ่งเขตไหล่ทวีปที่ถูกต้อง ควรบรรลุถึงอัตราส่วนอันสมควร
ระหว่างความยาวของแนวชายฝั่งของแต่ละประเทศ กับพื้นที่ไหล่ทวีปที่เป็นของ
ประเทศนั้น ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนดังกล่าวแล้ว ๑๗ จะเห็น
ได้ว่า เส้นแบ่งเขตที่ชายฝั่งกัมพูชาลากไว้นั้น แบ่งพื้นที่ไหล่ทวีปให้ไทยและ
กัมพูชาในอัตราส่วนเพียง ๔ ต่อ ๑ คลาดเคลื่อนจากอัตราส่วน ๖ ต่อ ๑
ของความยาวแนวฝั่งทะเลของประเทศทั้งสองมาก

ความเห็นของนาย Prescott

นาย J.R.V. Prescott^{๑๔} หัวหน้าแผนกภูมิศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปของกัมพูชาว่าเป็นเส้นเขตแดนที่ลากลงลำเส้นมัธยะ (equidistant line) ระหว่างไทยกับกัมพูชา โดยที่ฝ่ายไทยยังไม่ได้ให้การยอมรับและว่าเขตไหล่ทวีปที่กัมพูชากำหนดนั้นมีอยู่ ๒ บริเวณที่ไม่ถูกต้องคือ

ก. บริเวณทางเหนือของเขตไหล่ทวีป ซึ่งกัมพูชาลากเส้นตรง AP จากจุดสุดท้ายของเขตแดนทางบก ตัดผ่านเกาะกุกที่จุดยอดสุดของเกาะ ไปสิ้นสุดที่กลางอ่าวไทย (ดูเอกสารประกอบหมายเลข ๑๖) โดยไม่คำนึงถึงอำนาจอธิปไตยของไทยเหนือเกาะกุก และไม่คำนึงถึงเส้นฐานตรงของไทยที่เชื่อมเกาะกุกและเกาะต่าง ๆ กับผืนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งประเทศไทยได้ประกาศไปเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๑๓ และว่าจุด P ซึ่งเป็นจุดมัธยะ (equidistance) ระหว่างชายฝั่งของประเทศไทยกับเส้นฐานตรงที่ลากเชื่อมจุดสุดท้ายจุดเขตแดนบนบกกับเกาะ Kusrovie น่าจะไม่ถูกต้อง เพราะจุด P ได้สร้างขึ้นไปไกลกับชายฝั่งของไทยทางตะวันออกเฉียงเหนือของอ่าวไทยเกินสมควร ควรจะเลื่อนลงมาทางใต้ประมาณ ๕๑ ไมล์ทะเล จากบริเวณเดิม ด้วยเหตุผลที่ว่า จุด P สร้างเข้าไปไกลแนวเกาะของไทย ในบริเวณตะวันออกเฉียงเหนือของอ่าวไทยมากกว่าเกาะ Kusrovie ของกัมพูชา ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า กัมพูชาไม่คำนึงถึงดินแดนของไทยซึ่งอยู่ประชิด (adjacent) คำนึงแต่เพียงชายฝั่งของไทยที่อยู่ตรงกันข้าม

^{๑๔} นาย J.R.V. Prescott ได้ส่งบันทึกของเขาชื่อ "Notes on the international maritime boundaries in the Gulf of Thailand" วิจารณ์การลากเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปของกัมพูชาในอ่าวไทย ระหว่างกัมพูชา กับไทย และกัมพูชา กับ เวียดนาม ถึงสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา เพื่อขอทราบข้อคิดเห็นของไทยด้วย.

(opposite) เท่านั้น จึงไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้องในการกำหนดเส้นมัธยะตาม กฎหมายระหว่างประเทศ

ข. บริเวณทางใต้ของเขตไหลทวีป

นาย Prescott กล่าวว่า เส้นมัธยะทางตอนใต้ของเขตไหลทวีป เป็นอีกบริเวณหนึ่งที่กัมพูชาสร้างขึ้นโดยไม่เป็นธรรมแก่ฝ่ายไทยเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะเส้น PCK ๓, PCK ๔, PCK ๕ สร้างขึ้นโดยอาศัยเกาะ Xo Way และเกาะ Hon Panjang ของกัมพูชากับชายฝั่งของไทยที่อยู่ฝั่ง ตรงข้ามเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงเกาะกระ และเกาะโลซินของไทยที่อยู่ทาง ออกไปจากฝั่งในบริเวณนั้นด้วย

เส้นมัธยะของไทย

เส้นมัธยะในบริเวณกัมพูชาที่ฝ่ายไทยได้กำหนดขึ้นนั้น ได้สร้าง โดยอาศัยเกาะเฉพาะบางเกาะที่มีความสำคัญเท่านั้น ไม่คิดเกาะเล็กเกาะน้อย และโขดหิน โขดหินตาง ๆ ที่ไหลพวนำ ฝ่ายไทยได้อาศัยเส้นฐานตรงเป็นหลัก โดยถือว่าเกาะช้างและเกาะกูดเป็นเกาะที่ใหญ่เป็นพิเศษ และอยู่ใกล้ผืน แผ่นดิน และยังเป็นที่เชื่อมเส้นฐานตรงของไทยอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ฝ่ายไทยยังได้ใช้เกาะบางเกาะของกัมพูชาที่รวมอยู่ในระบบเส้นฐานตรง ของกัมพูชาเช่นเดียวกัน เพราะฝ่ายไทยถือว่าเกาะที่รวมอยู่ในระบบเส้นฐาน ตรงของแต่ละประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของผืนแผ่นดิน ส่วนเกาะที่อยู่นอกระบบ เส้นฐานตรงไม่ว่าจะเป็นเกาะของไทยหรือกัมพูชา ฝ่ายไทยมิได้พิจารณาใช้ เป็นจุดฐาน เพราะเป็นเกาะเอกเทศมีขนาดเล็กและอยู่ห่างจากผืนแผ่นดินมาก ยิ่งกว่านั้นฝ่ายไทยยังได้ยึดหลักการที่ว่าควยอัตราส่วนระหว่างความยาวของ แนวฝั่งทะเลกับพื้นที่ของไหลทวีปประกอบการพิจารณากำหนดเส้นแบ่งเขต ไหลทวีปดังกล่าว^{๑๕} และเส้นของไทยแบ่งพื้นที่ให้ไทยและกัมพูชาในอัตราส่วน

^{๑๕} หลักการนี้สืบเนื่องมาจากหลักมูลฐานที่ว่า ไหลทวีปเป็นบริเวณ กนสมุทรที่ต่อเนื่องโดยธรรมชาติจากผืนแผ่นดินของรัฐชายฝั่ง รัฐใดที่มีฝั่ง

ประมาณ ๕.๗ คอ ๑ โกลด์เคียงกับอัคราส่วน ๖ คอ ๑ ของความยาวแนว
ฝั่งทะเลของประเทศทั้งสองมากที่สุด

สถานะสุดท้ายและข้อสรุป

ภายหลังที่ไทยกับกัมพูชาได้เจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปไทย-กัมพูชา
เมื่อวันที่ ๑ - ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓ ที่กรุงเทพมหานคร และมีความเห็นไม่ตรง
กันแล้ว ทั้งสองประเทศก็ไม่มีโอกาสที่จะเจรจาในเรื่องดังกล่าวได้อีก
เพราะสภาพการณ์ทางการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศทั้งสองฝ่าย
ไม่อำนวยให้ จึงทำให้ข้อขัดแย้งในเรื่องการแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างกัน
ยังคงตกลงกันไม่ได้ และต่างฝ่ายต่างก็ได้ถือเขตที่ตนได้ประกาศเป็นหลัก
ซึ่งยอมก่อให้เกิดความขัดแย้งกันในทางการปกครองและทางเศรษฐกิจได้
ในที่สุด เพราะบริเวณไหล่ทวีปที่เป็นปัญหาระหว่างไทยกับกัมพูชา อาจมีบ่อน้ำมัน
หรือบ่อนแก๊สธรรมชาติใหญ่ ๆ อยู่ก็ได้ ฉะนั้น เพื่อผลประโยชน์ทาง
การเมืองและเศรษฐกิจที่มีอยู่ร่วมกัน รวมทั้งเพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่าง
ประเทศเพื่อนบ้าน จึงสมควรที่ประเทศไทยจะไต่หาทางเจรจากกลงกับฝ่าย
กัมพูชาในเรื่องนี้ให้ลุล่วงไปเมื่อได้โอกาสอันควร

๒.๓.๓ การประกาศเขตประมงของกัมพูชา เมื่อต้นปี
๒๕๑๗ รัฐบาลกัมพูชาได้ร่างรัฐบัญญัติขยายเขตการประมงของกัมพูชาออกไป
อีก ๕๐ ไมล์ทะเลนับจากทะเลอาณาเขต ๒๐ โดยเหตุผลที่ว่าต้องการ

ทะเลยาวก็ควรจะได้พื้นที่ไหล่ทวีปกว้างใหญ่ตามไปด้วย รัฐที่มีฝั่งทะเลสั้น
ก็ยอมมีไหล่ทวีปเล็กตามไปด้วย ส่วนรัฐที่ไม่มีฝั่งทะเลเลยก็ยอมจะไม่มี
สิทธิเหนือไหล่ทวีปใดๆ ไม่วาจะมีดินแดนกว้างใหญ่เพียงใดก็ตาม.

๒๐ กัมพูชาประกาศความกว้างทะเลอาณาเขต ๑๒ ไมล์ทะเล
เมื่อปี ๒๕๑๒.

กำหนดสิทธิในเรื่องนี้ไว้ ก่อนที่ผลการประชุมเกี่ยวกับกฎหมายทะเลจะเป็น
ที่ตกลงกันได้นั่นเอง และเห็นว่าประเทศอื่น ๆ หลายประเทศได้ออก
ประกาศลักษณะเดียวกันนี้ไปแล้ว โดยเฉพาะเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศ
เพื่อนบ้านของกัมพูชาที่ยังมีความขัดแย้งเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลอยู่
กัมพูชาจึงไม่ยอมที่จะนอຍหน้าเวียดนามบาง

๒.๔ อาณาเขตทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับเวียดนามใต้

ทาง ผืนแผ่นดินเวียดนามใต้อยู่ห่างจากประเทศไทย โดยมี
กัมพูชาคั่นกลาง แต่ในอ่าวไทย เวียดนามใต้กับประเทศไทยมีไหล่ทวีปติดต่อกัน
ในลักษณะรัฐชายฝั่งที่อยู่ตรงข้ามกัน

ระหว่างประเทศไทยกับเวียดนามใต้ ยังไม่เคยมีความตกลงใด ๆ
เกี่ยวกับเรื่องพรมแดนกันมาก่อน เมื่อครั้งประเทศไทยประกาศบริเวณ
สัมปทานขุดคนแหล่งน้ำมันปิโตรเลียมในอ่าวไทยและบริเวณทะเลอันดามัน
เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๑๔ เวียดนามใต้อีกมิได้มีปฏิกิริยาใด ๆ ต่อ
ประกาศนั้น

๒.๔.๑ การประกาศความกว้างทะเลอาณาเขตของ เวียดนามใต้

สมัยที่เวียดนามเหนือและเวียดนามใต้อยู่ยังเป็นอาณานิคมของ
ฝรั่งเศส ฝรั่งเศสเคยประกาศทะเลอาณาเขตของเวียดนาม ๓ ไมล์ทะเล
เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๔๕๑ ต่อมาเมื่อเวียดนามใต้รับเอกราชและ
แบ่งเป็น ๒ ประเทศ คือเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้แล้ว ส่วนที่เป็น
เวียดนามใต้ได้ประกาศทะเลอาณาเขต ๓ ไมล์ทะเลอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่
๒๗ เมษายน ๒๕๐๔

ในปี ๒๕๑๔ รัฐบาลเวียดนามใต้ได้เสนอกฎหมายกำหนดความ
กว้างทะเลอาณาเขตใหม่เป็น ๑๒ ไมล์ทะเลเข้าสู่สภา แต่ปรากฏว่ากฎหมาย

ตั้งกล่าวยังไม่ได้นานสภาพออกมาใช้บังคับ จึงต้องถือว่าเวียดนามใต้ยังมี
ความกว้างทะเลอาณาเขตเพียง ๓ ไมล์ทะเล ^{๒๑}

๒.๔.๒ การประกาศเขตไหล่ทวีปของเวียดนามใต้

เวียดนามใต้ได้ประกาศเขตไหล่ทวีปครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓
กันยายน ๒๕๑๐ โดยมีใ้กำหนดพิภคแนนอนในประกาศนั้น ต่อมาเมื่อ
วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๓ เวียดนามใต้ได้ประกาศพระราชบัญญัติปิโตรเลียม
และโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติฉบับนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เศรษฐกิจของเวียดนามใต้ได้ประกาศกำหนดเขตไหล่ทวีปเพื่อเป็นเขต
สัมปทานขุดค้นและแสวงหาผลประโยชน์จากน้ำมันปิโตรเลียมในไหล่ทวีป

จากขอบเขตที่เวียดนามใต้ประกาศนี้ ปรากฏว่ามีพื้นที่เหลื่อมทับ
กับเขตสัมปทานฯ ปิโตรเลียมของประเทศไทยในอ่าวไทยตอนกลางอยู่
ประมาณ ๔,๐๐๐ ตารางไมล์ทะเล

๒.๔.๓ การประกาศขยายเขตประมงของเวียดนามใต้

เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๕ เวียดนามใต้ได้ประกาศ
กฎฎีกาของประธานาธิบดีเหงียนวันเทียว ขยายเขตน่านน้ำการประมงออก
ไปอีก ๕๐ ไมล์ทะเลจากทะเลอาณาเขตมาตรา ๑ ของกฎฎีกาตั้งกล่าวยัง
บัญญัติไว้ว่า

^{๒๑}
จากเอกสารขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
(F.A.O) ชื่อ "Fao Fisheries Circular No. 127, Rev. 2, ปี ค.ศ.๑๙๗๕
ได้ตีพิมพ์สถานะล่าสุดเกี่ยวกับ "Limits and Status of the Territorial
Sea, Exclusive Fishing Zones, Fishery Conservation Zones and the
Continental Shelf" ขึ้นไว้ ปรากฏว่า เวียดนามใต้ยังคงอยู่ในกลุ่มประเทศ
ที่ประกาศความกว้างทะเลอาณาเขต ๓ ไมล์ทะเลอยู่.

"...ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาณาบริเวณระหว่างสาธารณรัฐเวียดนาม
 เขมรและประเทศไทย เขตแดนนำการประมงของเวียดนามจะ
 ขยายไปถึงเส้นมัธยะระหว่างทะเลอาณาเขตของแต่ละประเทศ
 นั้น ๆ..."

นอกจากนั้น ในมาตรา ๒ ยังได้บัญญัติไว้ว่า "เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาต
 ล่วงหน้าจากรัฐบาลสาธารณรัฐเวียดนามก่อน ห้ามมิให้เรือต่างประเทศทุกลำ
 เข้ามาท่าประมง แสวงประโยชน์หรือทำการค้าในทะเลในเขตแดนนำการ
 ประมง ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา ๑"

เมื่อได้ประกาศเขตประมงดังกล่าวแล้ว เวียดนามได้ดำเนินการ
 การกวัดข้นจับกุมเรือประมงต่าง ๆ ที่ละเมิดประกาศนี้อย่างเข้มงวดและ
 รุนแรง ในบรรดาเรือประมงที่ถูกจับกุมส่วนมากก็เป็นเรือประมงจาก
 ประเทศไทย ทั้งนี้เพราะปกติเรือประมงไทยได้ทำการประมงอยู่ในอ่าวไทย
 บริเวณใกล้เวียดนามมาก และโดยที่มีอาณาเขตทางทะเลติดต่อกันด้วย จน
 บางทียากที่จะแยกแยะว่าอาณาเขตทางทะเลส่วนใดเป็นของฝ่ายใด เนื่อง
 จากยังไม่ได้ปักปันหรือกำหนดลงไปแน่ชัดตามที่ไคกล่าวมาแล้ว ฉะนั้น เมื่อ
 เวียดนามได้ประกาศขยายเขตประมงเป็น ๕๐ ไมล์ทะเล ซึ่งรวมกับความ
 กว้างของทะเลอาณาเขต ๓ ไมล์ทะเลตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ควรเป็น
 ๕๓ ไมล์ทะเลเท่านั้น แต่ตามทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ของเวียดนามได้มักถือ
 ว่าทะเลอาณาเขตของตนมีความกว้าง ๑๒ ไมล์ทะเล เมื่อรวมกับเขต
 ประมงอีก ๕๐ ไมล์ทะเล จึงเป็น ๖๒ ไมล์ทะเล จึงทำให้ชาวประมงไทย
 ถูกเจ้าหน้าที่เวียดนามได้จับกุมบ่อย ๆ โดยเฉพาะบริเวณแหลมคาเมา
 ใกล้ทะเลจีนตอนใต้ ซึ่งอยู่ทางไกลอาณาเขตทางทะเลของประเทศไทย
 ออกไป และไม่มีเจ้าหน้าที่ของฝ่ายไทยคอยดูแลอยู่เหมือนกับบริเวณอ่าวไทย

การที่ชาวประมงไทยถูกเจ้าหน้าที่เวียดนามได้จับกุมบ่อย ๆ
 นั้น ทำให้รัฐบาลไทยต้องส่งผู้แทนไปเจรจากับฝ่ายเวียดนามได้เมื่อวันที่

๒๔ - ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๓ ที่ไซ่งอน แต่ผลการเจรจาที่ยังไม่ได้ชงยุติที่แน่นอน เพราะฝ่ายเวียดนามใต้มีท่าทีแข็งกร้าวมากเกี่ยวกับการขยายเขตประมงดั่งกล่าว และก็ได้พยายามหลบเลี่ยงการเจรจากันอย่างตรงๆ โดยอ้างว่าจะได้นำข้อเสนอของฝ่ายไทยให้รัฐบาลพิจารณาต่อไป ซึ่งอาจต้องใช้เวลาอยู่บ้าง

ในปี ๒๕๑๔ ขณะที่รัฐบาลทั้ง ๒ ฝ่ายกำลังทาบตามเพื่อเปิดการเจรจาดกกลางทำความร่วมมือทางการประมง (Fishery Joint Venture) กัน สถานการณ์ทางการเมืองของเวียดนามใต้ก็กลับกลายเป็นเลวร้ายลงไป เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามใต้เสียเปรียบในการทำสงครามภายในกับเวียดนามฝ่ายนิคมคอมมิวนิสต์อยู่หลายครั้งติดต่อกัน จึงพลอยทำให้การดำเนินการในเรื่องดั่งกล่าวขาดตอนไป จนกระทั่งในปลายปี ๒๕๑๔ เมื่อได้เปลี่ยนคณะรัฐบาลเวียดนามใต้ใหม่แล้ว ประเทศไทยกับเวียดนามใต้ก็ไม่ได้อีกเรื่องดั่งกล่าวขึ้นมาพูดคุยกันอีกเลยตราบจนกระทั่งปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม การประกาศเขตประมงของเวียดนามใต้นี้ มิใช่ครั้งแรกปรากฏตามประวัติศาสตร์ สมัยที่เวียดนามเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส อยู่ ฝรั่งเศสเคยประกาศเขตสงวนสิทธิการประมง ๒๐ ไมล์ทะเลมาแล้วครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๔๗๘ แต่โดยที่สมัยนั้นการประมงของไทยยังไม่เจริญถึงขั้นไปทำการประมงบริเวณทางไกลชายฝั่งมากนัก และก็มิได้กระทบกระเทือนผลประโยชน์ของประเทศไทย เราจึงมิได้ให้ความสนใจ ต่อมาในปี ๒๕๑๔ รัฐบาลเวียดนามใต้ได้เสนอกฎหมายเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลเข้าสู่สภา ๒ ฉบับ คือฉบับหนึ่งขอขยายทะเลอาณาเขตเป็น ๑๒ ไมล์ทะเล และอีกฉบับหนึ่งขอขยายเขตประมงเป็น ๓๐ ไมล์ทะเล แต่ปรากฏว่ากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับมิได้ผ่านสภาออกมาบังคับใช้

ปัญหาในอนาคต

เมื่อเวียดนามใต้ถูกรวมเข้ากับเวียดนามเหนือ กลายเป็นประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จึงเป็นเรื่องที่ประเทศไทยจะต้องพิจารณาคลี่คลายปัญหาเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลกับรัฐบาลใหม่ของเวียดนามต่อไป ซึ่งก็ยังไม่เป็นที่ทราบกันแน่ชัดว่า รัฐบาลใหม่ของเวียดนามรวมนี้ จะยึดถือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลแตกต่างกับรัฐบาลเวียดนามใต้อย่างไรหรือไม่.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสรุป

จากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ ๓ ที่ฮาสมีย์ที่ผ่านมา ปรากฏว่าแนวโน้มของประเทศชายฝั่งต่าง ๆ เป็นไปในทางที่จะขยายอาณาเขตทางทะเลออกไปให้กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อที่จะหวงกันทรัพยากรธรรมชาติในทะเลไว้เป็นของตนเองคนเดียว โดยเฉพาะทะเลในเขตที่สันนิษฐานว่า หรือที่พบว่ามีแรธาตุจำพวกน้ำมัน หรือแก๊สธรรมชาติอยู่ หรือที่มีสัตว์น้ำชุกชุม ย่อมเป็นเขตที่อาจเกิดปัญหาขัดแย้งกัน เนื่องจากการแย่งชิงผลประโยชน์ดังกล่าวได้

โดยที่ประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์อยู่ในลักษณะที่เกือบจะเรียกได้ว่าเป็นประเทศที่เสียเปรียบในทางภูมิศาสตร์ ซึ่งไม่อาจขยายอาณาเขตทางทะเลออกไปได้เต็มที่เหมือนประเทศอื่น ฉะนั้น การแบ่งอาณาเขตทางทะเลกับประเทศใกล้เคียงจึงต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพื่อมิให้เสียเปรียบประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีพื้นที่ทางทะเลลดลงไปอีก

จากการแบ่งอาณาเขตทางทะเลของประเทศไทยที่ได้ทำมาตกลงกับประเทศใกล้เคียงเท่าที่ผ่านมา นับว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยประเทศไทยได้รับส่วนแบ่งพื้นที่ในทะเลในลักษณะที่ไม่เสียเปรียบประเทศอื่น แต่กระนั้นก็ตาม ยังมีพื้นที่ทางทะเลอีกหลายแห่งซึ่งทางฝั่งตะวันตกในทะเลอันดามัน และทางฝั่งตะวันออกในอ่าวไทย และทะเลจีนใต้ที่ประเทศไทยยังไม่อาจตกลงแบ่งสรรกับประเทศใกล้เคียงให้ลดลงไปได้ และยังเป็นปัญหาค้างคางอยู่จนกระทั่งปัจจุบันนี้ ซึ่งได้แก่

๑. ปัญหากรรมสิทธิเหนือเกาะสามเกาะทางฝั่งทะเลอันดามัน ระหว่างไทยกับพม่า ซึ่งฝ่ายไทยอยู่ในฐานะที่ค่อนข้างจะเสียเปรียบใน

ทางหลักฐาน แต่อย่างไรก็ตาม เชื่อว่าทั้งสองฝ่ายคงจะเจรจาทกลงกันได้ โดยไม่ยากนัก ถ้าฝ่ายพม่าจะไม่พวงเอาปัญหาที่ยากอื่น ๆ เข้ามาในการเจรจาทกลง ทั้งนี้เพราะเกาะสามเกาะที่เป็นปัญหาอยู่นั้น เป็นเกาะที่มีพื้นที่เล็กมาก และไม่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจหรือทางการเมือง การทหารเท่าใดนัก หากการเจรจากับพม่าในเรื่องกรรมสิทธิ์ของเกาะทั้งสามสำเร็จ ประเทศไทยก็ย่อมสามารถกำหนดเส้นฐานบริเวณที่ ๔ ได้ และคงจะสามารถเจรจาแบ่งสรรเขตทะเลอาณาเขตและเขตทางทะเลอื่น ๆ กับพม่าไปในขณะเดียวกันด้วย นอกจากนี้ ระหว่างไทยกับพม่ายังมีปัญหาที่จะต้องเจรจากันอีกเรื่องหนึ่ง คือปัญหาเรื่องชาวประมงไทย ถูกทางการพม่าจับ หรือถูกยิงในชอหวาวารุกล่า เขาไปทำการประมงในเขตน่านน้ำของพม่าอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งบางครั้งก็เป็นความจริงตามที่ทางการพม่ากล่าวอ้าง แต่บางครั้งก็น่าเชื่อว่าจะมีการเข้าใจผิดกัน เนื่องจากไม่มีทุนหรือเครื่องหมายแสดงอาณาเขตทางทะเลระหว่างไทยกับพม่าโดยชัดเจน ฉะนั้น การดำเนินการเจรจากับพม่าเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลทางคานทะเลอันค้ำจั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น และน่าจะไม่มีปัญหามากเท่ากับการเจรจาทกลงแบ่งเขตทางทะเลในบริเวณอ่าวไทยและทะเลจีนใต้กับประเทศในแหลมอินโดจีน

๒. ปัญหาเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขตในอ่าวไทยระหว่างไทยกับกัมพูชา ซึ่งกัมพูชาใช้หลัก straight-line projection ลากเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างกันบนบก ตัดตามเกาะกูดของไทยลงมาในทะเล โดยไม่มีหลักฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศสนับสนุน รวมทั้งการกำหนดเขตไหล่ทวีปของกัมพูชา โดยอาศัยเกาะเล็กเกาะน้อยเป็นจุดฐานในการลากเส้นมัชยะ ทำให้พื้นที่ไหล่ทวีปที่กำหนดขึ้นเหลื่อมล้ำกันค่อนข้างมากกับเขตไหล่ทวีปที่ไทยและเวียดนามประกาศ โดยที่ฝ่ายกัมพูชาไม่ยอมฟังเสียงของประเทศไทยเลย และโคพยายามยืนยันหลักการของตนอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในปัจจุบัน ความผันแปรทางการเมือง ทำให้กัมพูชาเปลี่ยนแปลง

ลัทธิการปกครองไปเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ และมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นมิตรกับประเทศไทยอยู่เนือง ๆ จึงทำให้ความหวังที่ไทยกับกัมพูชาจะเจรจาคกลงเกี่ยวกับเรื่องที่ตั้งค้างอยู่ลดน้อยลงไปมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตามประเทศไทยก็ควรดำเนินการทาบตามฝ่ายกัมพูชาโดยเร็วในโอกาสแรก ที่เห็นว่าเหมาะสม เพราะมีฉะนั้น ปัญหาที่ตั้งค้างอยู่เหล่านี้ อาจกลายเป็นสาเหตุแห่งความขัดแย้งอย่างหนึ่งก็ได้

๓. ปัญหาการแบ่งเขตไหล่ทวีประหวางไทยกับเวียดนาม ซึ่งเพิ่งจะได้เจรจาทาบตามกันไปเพียงเล็กน้อย และภายหลังก็ไม่มีโอกาสเจรจากันอีก จนกระทั่งเวียดนามได้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองไปเช่นเดียวกับกัมพูชา ซึ่งก็นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องรีบเจรจาคตกลงกันทำนองเดียวกับกรณีของกัมพูชา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไทยกับเวียดนามยังมีปัญหาเกี่ยวกับการที่ชาวประมงไทยถูกทางการเวียดนามจับกุมฐานละเมิดเขตน่านน้ำของเวียดนามอยู่เนือง ๆ ซึ่งจะต้องเจรจาคตกลงเพื่อหามาตรการที่จะแก้ไขปัญหารื้อนี้ให้เป็นที่พอใจแก่ทุกฝ่ายด้วย

๔. ปัญหาการแบ่งเขตไหล่ทวีปในทะเลจีนใต้ ระหวางไทยกับมาเลเซีย ยังคงค้างอยู่เช่นเดียวกัน โดยที่ไหล่ทวีปในบริเวณนี้รัฐบาลไทยได้ให้สัมปทานการขุดเจาะน้ำมันแกบริษัทน้ำมันเอกชนไปแล้ว แต่บริษัทเหล่านั้นก็ยังไม่กล้าดำเนินการใด ๆ ลงไปในพื้นที่บริเวณดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่ารัฐบาลไทยกับรัฐบาลมาเลเซียยังมีค้ตกลงแบ่งสรรไหล่ทวีปบริเวณนี้โดยแน่ชัด การดำเนินการใด ๆ ลงไป บริษัทอาจขาดทุนได้ หากภายหลังปรากฏว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าวตกไปเป็นของฝ่ายมาเลเซีย ฉะนั้น ไหล่ทวีปบริเวณนี้จึงเป็นอีกแห่งหนึ่งที่รัฐบาลไทยจะต้องให้ความสนใจดำเนินการเจรจาแบ่งเขตไหล่สำเร็จลุล่วงไปโดยเร็ว โดยเฉพาะระยะนี้ไทยกับมาเลเซียก็มีความสัมพันธ์กันอย่างดียิ่ง หากปล่อยให้เนิ่นช้าไป นอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งระหวางประเทศขึ้นได้.